

Budsjett 2022

Økonomiplan 2022 - 2025

**FOLLDAL
KOMMUNE**

Innhold

1. Forord	2
2. Innledning/sammendrag	4
3. Kommunens rammebetingelser	9
4. Generelt om kommunens drift.....	16
5. Sentraladministrasjonen.....	21
6. Oppvekst	25
7. Helse, rehabilitering og omsorg.....	30
9. Teknisk, landbruk og utvikling.....	41
10. Interkommunale ordninger	46
11. Driftsstøtte fra kommunen.....	47
12. Oppsummert noen mulige endringer i driftsbudsjettet.	47
13. Investeringer	48
14. Investeringer, kommentarer til tiltakene.....	49
15. Finansielle måltall og gjeldsutvikling i økonomiplanperioden.....	51
16. Økonomiplan drift.....	52

1. Forord

Budsjett og økonomiplan er en plan for bruk av kommunens ressurser, og viser kommunens satsningsområder og prioriteringer. Planen skal bidra til at kommunen når sitt hovedmål:

Folldal kommune skal tilby riktige, gode og kostnadseffektive tjenester til innbyggerne, slik at den enkeltes rettigheter ivaretas. Folldal kommune skal være en skapende kraft for nyskaping og allsidig videre utvikling.

Budsjettet bygger på de valgte satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, slik at disse i så stor grad som mulig kan realiseres. Hovedmålene i gjeldene kommuneplan (samfunnsdel) er:

- Økt bolyst og tilflytting
- Bærekraftig næringsliv og landbruk
- God velferd
- Utvikle statusen som nasjonalparkkommune
- Positiv omdømmebygging

Folldal kommune sin **visjon** er ”Lys i alle grender, folk i alle hus”.

Årsbudsjettet for 2022 og økonomiplan for 2022 – 2025 er utarbeidet i henhold til kommunelovens bestemmelser (jf. KommuneLOven §§14-3 og 14-4) og kommunens økonomireglement.

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp.

Utgangspunktet for budsjett 2022 er planstrategien, kommuneplanen, økonomiplanen for perioden 2021 – 2024 og forslag til statsbudsjett lagt fram av regjeringen Solberg. Folldal kommune får her en vekst i frie inntekter på 0,6 %. Dette er helt i nedre sjiktet av kommunene i Innlandet, og gir oss ikke mulighet til å opprettholde helt det samme driftsnivå som i 2021. KOSTRA-tall og befolkningsstatistikk gir oss også sammenligningstall knyttet til kvalitet, ressursbruk og demografisk utvikling i arbeidet med budsjettet. Mandag 8. november 2021 la regjeringen Støre fram en tilleggsinnstilling til statsbudsjettet. Noen av de varslede økningene er innarbeidet i budsjettet. Likeså har vi lagt inn en forventning om skjønnsmidler til deler av økningen vi har fått på utgifter til barnevern.

Økonomiplanen gir mer langsiktige føringer for endringer som det planlegges for i perioden. Økonomiplanen for 2021 – 2024 ble vedtatt av kommunestyret i desember 2020. Føringer fra økonomiplanen er i hovedsak innarbeidet i forslag til budsjett 2022.

Budsjettjusteringer som er foretatt i 2021 viser at det er viktig å ha et stort nok disposisjonsfond.

Finansielle måltall:

Finansielle måltall er målsettinger som en kommune styrer etter. Et godt eksempel er netto driftsresultat som alle kommuner har en målsetting knyttet til. Dette er ikke en handlingsregel i den forstand at man ved ikke å nå måltallet må gjøre umiddelbare endringer eller tilpasninger. En økonomisk handlingsregel er derimot, i ordets rette forstand, en regel som følges til enhver tid.

Finansielle måltall som foreslås for kommunen er:

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter, måltall er 1,75 %

Disposisjonsfond

Skal minst være like stor som akkumulert premieavvik.

Disposisjonsfondet er en økonomisk buffer for å håndtere uventede endringer i inntekter eller utgifter. Prinsippet om formuesbevaring kan også benyttes i denne sammenheng. Disposisjonsfondet bør være tilstrekkelig stort til å bevare den kommunale formuen også ved midlertidig fall i netto driftsresultat.

Avsetning til disposisjonsfond i forhold til enhetenes netto driftsramme

Måltall er 2,5 %

Saldo disposisjonsfond i balansen etter dette er kr 15 347 000,-. I tillegg er det i K-sak 31/19 bevilget kr 1.400.000,- til bredbåndsutbygging. Dette gjør at kommunen er sårbar for uforutsette utgifter, og at fremtidige investeringer i sin helhet må lånefinansieres. Ved en renteøkning på 0,5 % vil dette for 2022 medføre en merkostnad på kr 666 000,-, mens det for 2025 vil være kr 1 079 000,-.

Som særlige utfordringer for kommunen i 2022 er:

- Fortsatt endringer i alderssammensetningen. Videre nedgang i antall barn i barnehage og grunnskolealder og økning av andel innbyggere over 70 år.
- Bygging/renovering av sykehjem og omsorgsboliger.
- Renovering av basseng og garderobe.
- Arbeidskraftbehov og rekruttering.

Hovedutfordringene i budsjettet for Folldal kommune for 2022 tilsvarer utfordringene fra inneværende år:

- Et budsjett som er i balanse.
- Et budsjett som er nøkternt, og som samtidig ivaretar forpliktelser overfor innbyggerne på en god måte.
- Et budsjett som legger opp til et driftsnivå som samsvarer med de inntektene kommunen har.

Kommunens økonomiske handlingsrom er redusert i forhold til tidligere år. Folldal kommune er blant de kommunene i Innlandet som har fått den laveste veksten i rammene. Det vil si at kommunen ikke har fått kompensert for verken lønns- eller prisvekst.

Det har derfor vært nødvendig å foreta en del endringer i budsjettet:

- De fleste tilskudd og bevilgninger reduseres, holdes uendret eller med en mindre økning enn lønns- og prisvekst.
- Næringsutviklers lønn tas i sin helhet av kraftfondet.
- Det vil bli nødvendig med ytterligere nedbemanning i barnehagen fra høsten, med bakgrunn i nedgang i antall søknader om barnehageplass.
- Skolen går gradvis over til fådelt skole.

Budsjettet gir kommunen fortsatt en mulighet til å videreutvikle kvaliteten på tjenestene i Folldal kommune.

Kommunedirektøren har med dette gitt sine tilrådinger. Det er formannskapet som legger budsjett og økonomiplan fram for kommunestyret. Eventuelle endringer må ha realistisk inndekning.

Torill Tjeldnes
kommunedirektør

2. Innledning/sammendrag

Brutto investeringsramme foreslås til kr 110 761 000,- for 2022. Investeringene som foreslås i 2022 er i hovedsak knyttet til utbygging/ombygging av sykehjem og omsorgsboliger, samt basseng.

Det samlede låneopptaket til Folldal kommune kommer med disse tiltakene på 205,7 mill. kr totalt pr. 31.12.2022.

Videre oppfølging av boligsosial plan med bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger vil prege kommunens økonomi framover.

Ved å ta valg som øker kommunens totale låneopptak må driftsnivået senkes, spesielt fra 2024.

Når den økonomiske handlingsfriheten oppleves liten over tid er det viktig å fortsette jobben for et godt arbeidsmiljø, med god forankring av et felles verdigrunnlag. Kommunens verdigrunnlag er:

Faglig, Jordnær, Engasjert, Lojal og med Latter

Viktige premisser for budsjett 2022:

Skatt	statsbudsjettet, 37 090 000,-
Inntektsutjevning	statsbudsjettet, 12 457 000,-
Rammeoverføring	statsbudsjettet, 70 748 000,- samme befolkning som 01.01.2021.

Barnevernsreformen tatt inn kr 1 000 000,- som skjønnsmidler for 2022

Tilleggsnummer til statsbudsjettet (Støre) – tatt inn kr 303 000,-. Det er mindretallsregjering og dette må vedtas i Stortinget. Ble lagt fram 8. november.

Det er ikke lagt inn noe ekstra rammeoverføring for korona i 2022.

Rentekostnader 1,73 %

Pensjon

KLP 15,5 %

SPK 9,0 %

Lønnsøkning 3,5 % fra mai, beregnet fra lønn pr 31.12.2021

Strøm: Har lagt inn etter prognose for 2022 fra Hafslund

Beboere institusjon 19 plasser

Hjemmesykepleie 70 vedtak

Matombringing 36 pr. dag

Barnehage 42 barn vår 2022

38 barn høst 2022

Konsesjonskraftsinntekter Mengde 9 922,71 MWh/år, kr 2 978 000,-.

Statsbudsjettet (Solberg):

Det kommunale selvstyret er lovfestet i den nye kommuneloven. Innlemming i rammetilskuddet av en rekke øremerkede tilskudd har styrket det lokale selvstyret og økt kommunenes økonomiske handlingsrom. Bare i 2020 ble tilskudd tilsvarende om lag 3,6 mrd. kroner innlemmet. Regjeringen arbeider løpende med å avvikle flere øremerkede tilskudd og redusere det totale omfanget av øremerking.

Regjeringen har gitt kommunene større ansvar der det kan gi et bedre tjenestetilbud, for eksempel gjennom barnevernsreformen som trer i kraft fra 2022. Det er åpnet for flere forsøk der kommuner eller fylkeskommuner kan få overført oppgaver eller prøvd ut nye arbeidsformer. Regjeringen vurderer også om det er behov for endringer i lov om forsøk i offentlig forvaltning (forsøksloven) for å bidra til mer innovasjon og nytenking i offentlig sektor. Samarbeidet mellom stat og kommune om digitalisering og klart språk er forsterket under denne regjeringen. Strategien Én digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025, utarbeidet i samarbeid mellom regjeringen og KS, ble lagt frem i 2019. I ny kommunelov og ny forskrift om selvkost som trådte i kraft fra 2020, angis prinsipper for hvordan samlet selvkost, det vil si den øvre rammen for kommunens samlede gebyrinntekter fra en tjeneste, skal beregnes.

I kommuneproposisjonen for 2022 la regjeringen opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 1,7 og 2,6 mrd. kroner. Det ble varslet en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på mellom 2,0 og 2,4 mrd. kroner. Videre ble det varslet at veksten i frie inntekter ville bli fordelt med 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunene og mellom 1,6 og 2,0 mrd. kroner til kommunene.

Regjeringen legger nå opp til en realvekst i sektorens samlede inntekter i 2022 på 3,8 mrd. kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,7 %. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2021 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2021, korrigert for bevilgninger

begrunnet i koronapandemien. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst på 2,5 %.

Regjeringen foreslår at veksten i frie inntekter fordeles med 1,6 mrd. kroner til kommunene og 0,4 mrd. kroner til fylkeskommunene.

Av veksten til kommunene begrunnes 100 mill. kroner med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen. Dette må ses i lys av ambisjonen om at 50 % av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025. Videre begrunnes 100 mill. kroner av veksten med tiltak for barn og unges psykiske helse, herunder psykisk helse i videregående skole og lavterskeltilbud i kommunene. Av dette knyttes 75 mill. kroner til kommunene og 25 mill. kroner til fylkeskommunene.

[Tilleggsnummer til statsbudsjettet ble lagt fram av regjeringen Støre den 8. november.](#)

Endringer i det økonomiske opplegget for 2022

Kompensasjon for redusert maksimalpris for foreldrebetaling barnehage.

Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehagene foreslås fastsatt til kroner 3 050 fra 1. august 2022, hvilket er 265 kroner lavere enn foreslått i forrige regjerings budsjettforslag.

Redusert pensjonspåslag til private barnehager

Det foreslås at pensjonspåslaget i tilskuddet til private barnehager nedjusteres til 10 % av lønnsutgiftene fra 2022, hvilket er 1 prosentpoeng lavere enn foreslått i statsbudsjettet som ble lagt fram 12. oktober

Reversering av forslaget om en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet

Foreslås at det ikke utvides timetallet på ungdomstrinnet med en ekstra naturfagtime fra skoleåret 2022-2023.

Endringer i skatte- og avgiftsopplegget

Skatteinntekter

I tilleggsnummeret foreslås endringer å øke skatteinntektene for kommunene i 2022 med 2,5 mrd. kroner.

Økte skatteinntekter som følge av endringen i skatteopplegget skal samlet sett ikke føre til økning i kommunenes frie inntekter, og rammetilskuddet må som følge av dette nedjusteres tilsvarende økningen i skatteanslaget på 2,5 mrd. kroner

Tilskudd pr. kommunale grunnskole

Innfører nytt tilskuddselement i rammetilskuddet med 500 000 kr pr. kommunale grunnskole. Tilskuddene skjer på basis av tall for skoleåret 2021/2022. Tilskuddet pr. grunnskole skal ikke øke kommunerammen, og må derfor motsvare av en tilsvarende samlet reduksjon i innbyggertilskuddet.

Med 2 500 grunnskoler blir samlet ramme for det nye tilskuddet pr. grunnskole på 1,25 mrd. kroner, totalt må tilskuddet pr. innbygger reduseres med kroner 231,40.

Barnevernsreformen

Avdekket feil i grunnlagsdataene som lå til grunn for den særskilte fordelingen av kompensasjonen til kommunene for ansvarsovertaking i barnevernet i regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett. Årsaken er i hovedsak at utgifter i en del interkommunale samarbeid i noen tilfeller har blitt henført vertskommunen og ikke omsorgskommunen.

Det presiseres at feilene vil bli rettet opp og en korrigert særskilt fordeling av halve kompensasjon til kommunene vil bli lagt til grunn for utbetalinger av rammetilskuddet i 2022.

COVID-19

Det er ingen forslag om bevilgninger til kompensasjon for merutgifter og inntektsbortfall som følge av pandemien i 2022. I tilleggsnummeret er det imidlertid et avsnitt om koronapandemien – prinsipper for kompensasjon til kommunesektoren:

«Arbeidsgruppen som kartlegger kommunesektoren merutgifter og inntektsbortfall som følge av koronapandemien i 2021 vil levere sin sluttrapport for 2021 innen 1. april 2022. Regjeringen legger, i tråd med etablert praksis, opp til at kommunesektoren kompenseres samlet for de direkte virkningene av pandemien. Kompensasjon for 2021 vil bygge på arbeidsgruppens sluttrapport.

Tilleggsnummeret til statsbudsjettet 2022

Tall i 1000 kr for Folldal kommune

Økt rammetilskudd	699
Reduser makspris barnehage	47
Redusert pensjon private barnehager	-25
Ikke ekstra naturfagtime	-29
Redusert rammetilskudd pga. skatt	-717
Rammetilskudd grunnskole	500
Redusert innbyggertilskudd grunnskole	-356
Endring rammetilskudd	119
Endring inntekts utjevning	175
Endring skatt	487
Totalt	781

Øremerkede tilskudd er ikke en del av kommunenes frie inntekter, og tilskudd gjennom disse ordningene kommer derfor i tillegg til anslagene for frie inntekter i prognosemodellen. I tilleggsnummeret gjøres det imidlertid en del endringer i de øremerkede tilskuddene, og nedenfor kommenteres kort noen av disse endringene.

- **Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester (kap. 575 post 60).** Regjeringen Solbergs forslag om å øke innslagspunktet i ordningen med kroner 50 000 utover lønnsvekst trekkes tilbake, og det fremmes i stedet forslag om at innslagspunktet kun justeres for lønnsveksten. Innslagspunkt for tilskuddet som utbetales i 2022 blir dermed kroner 1 470 000,-.
- **Bredbåndsutbygging (kap. 541 post 60).** Bevilgningen avsatt til tilskudd til bredbåndsutbygging i geografiske områder hvor det ikke er tilstrekkelig kommersielt grunnlag for investeringer foreslås økt med 100 mill. kroner til 304,6 mill. kroner i 2022. Ordningen forvaltes av fylkeskommunene.
- **Tilskudd til inkludering av barn og unge (kap. 846 post 61).** I regjeringen Solbergs forslag til statsbudsjett var det avsatt 257 mill. kroner for å starte en nasjonal utrulling av fritidskortet fra høsten 2022. I tilleggsnummeret foreslår ny regjering at prøveprosjektet avsluttes som planlagt 1. juli 2022, uten at det legges opp til en påfølgende nasjonal utrulling fritidskortet høsten 2022. Bevilgning til formålet er som en konsekvens av dette redusert med 257 mill. kroner.

Regjeringen Støre legger i stedet opp til å prioritere andre, mer målrettede tiltak enn en nasjonal fritidskortordning for å sikre at fritidsaktiviteter er tilgjengelig for alle barn. Tilskuddsordningen som legger til rette for at alle barn og unge skal ha mulighet til mestring og samfunnsdeltakelse foreslås styrket med 50 mill. kroner i 2022 (i tillegg til bevilgning som lå i opprinnelig forslag til statsbudsjett for 2022).

- **Psykisk helse, rus og vold – kommunale tjenester (kap. 765 post 60).** Det foreslås å øke bevilgningen til pilotering av lavterskeltilbud for barn og unge med psykiske plager og begynnende rusmiddelproblemer med 5 mill. kroner. Det vil gi rom for at om lag fem ekstra kommuner kan delta i piloten. I tillegg foreslås det ytterligere 40 mill. kroner til etablering av flere tverrfaglige og oppsøkende FACT ung-, ACT- og FACT-team for barn, unge og voksne med langvarige og sammensatte behov.
- **Allmennlegetjenester (kap. 762 post 63).** Bevilgningen til avtaler for allmennleger i spesialisering (ALIS-avtaler) foreslås styrket med ytterligere 50 mill. kroner. Økningen vil gi rom for at flere ALIS-avtaler kan inngås og mer tilskudd til kommuner med de største rekrutteringsutfordringene.

Rekrutteringsutfordringene i fastlegeordningen, særlig i distriktene, er blant annet knyttet til vaktbelastningen i legevakt. For å redusere bemanningsutfordringene på kort sikt foreslås det å etablere en tilskuddsordning på 50 mill. kroner rettet mot kommunene med de største rekrutteringsutfordringene. Dette gjelder særlig kommuner der avstander mv. gjør det mindre aktuelt med interkommunale samarbeid.

I tillegg er enkelte mindre bevilgninger på denne posten flyttet til andre kapitler og poster.

- **Tilskudd til flom og skredsikring (Kap. 1820 post 60).** Bevilgningen foreslås økt med 28 mill. kroner, og vil bidra til å øke gjennomføringstakten og forsere sikringstiltak i kommunene samt sette flere kommuner i stand til å håndtere flom- og skredrisiko.
- **Utpøving av bygdevekstavtaler (ny) (kap. 553 post 66).** Deler av Distrikts-Norge har befolkningsnedgang, svak sysselsetting og et tynt næringsgrunnlag, som kan gi svakere forutsetninger for nødvendig omstilling. For å møte utfordringene som disse områdene står overfor, foreslår regjeringen å avsette 10 mill. kroner i 2022 for å gjennomføre en pilot med

bygdevekstavtaler. I tilleggnummeret fremheves det at dette skal være et mulig nytt distriktpolitisk virkemiddel for utvikling, vekst og langsiktige rammer som fremmer næringsliv og bosetting i Distrikts-Norge.

- **Områdesatsing i byer (Kap. 590 post 65).** Regjeringen Støre vil forsterke og utvide områdesatsingene i de store byene, og foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner. Økningen skal bidra til å utjevne forskjeller i levekår og bidra til sosial mobilitet i levekårsutsatte områder, og skal gå til å styrke områdesatsing i Oslo og Bergen, og til oppstart av områdesatsing i Trondheim.
- **Tilskudd til byområder (Kap. 1332 post 66).** Foreslås redusert med 30 mill. kroner, hvilket innebærer at det ikke bevilges midler til ordningen med tilskudd til mindre byområder som ikke er omfattet av ordningen med byvekstavtaler i 2022.

3. Kommunens rammebetingelser

Demografi, kilde SSB. 06913

Folkemengde 1. januar. Endringer for hele 2021 er ikke publisert.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Folkemengde	1592	1577	1569	1577	1545	1518
Fødte	10	9	12	10	7	
Døde	24	12	12	26	24	
Fødselsoverskudd	-14	-3	0	-16	-17	
Innflyttinger	56	59	74	63	63	
Utflyttinger	57	64	66	79	74	
Nettoinnflytting	-1	-5	8	-16	-11	
Folketilvekst	-15	-8	8	-32	-27	

Befolkningsutvikling 1. og 2. kvartal 2021. SSB 01222

	2021K1	2021K2
Befolkning ved inngangen av kvartalet	1518	1529
Fødde	2	2
Døde	1	3
Fødselsoverskot	1	-1
Innvandring	0	2
Utvandring	0	1
Innflytting, innlandsk	16	16
Utflytting, innlandsk	6	7
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	10	10
Folkevekst	11	9
Befolkning ved utgangen av kvartalet	1529	1538

Oppstillingen under viser befolknings framskrivninger for Folldal kommune fordelt på aldersgrupper fram til 2050:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040	2045	2050
0 år	10	9	9	10	10	10	10	10	10	10	9
1-5 år	52	49	49	51	52	51	50	53	55	52	50
6-12 år	120	116	100	95	90	87	75	77	84	84	81
13-15 år	44	49	60	56	53	43	33	34	33	36	36
16-19 år	72	65	59	60	61	70	60	43	42	45	48
20-44 år	357	349	350	343	335	326	329	315	294	280	274
45-66 år	498	495	487	479	477	476	434	419	394	387	383
67-79 år	282	281	290	301	305	308	288	304	295	292	281
80-89 år	87	98	97	97	100	109	172	168	171	184	178
90 år eller eldre	23	23	23	23	25	21	26	35	65	58	71
	1545	1534	1524	1515	1508	1501	1477	1458	1443	1428	1411

Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut kommunenes (og fylkeskommunenes) forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader («utgiftsutjevning») og ulikheter i skatteinntektene (skatteutjevning). Folldal kommune er en «skattesvak» kommune. Det vil si at skatteinntektene er under landsgjennomsnittet. Vi blir med denne ordningen kompensert for noe av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Dette finansieres ved at kommuner med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trukket tilsvarende.

Finansieringssystemet har også en ordning som i noen grad skal skjerme kommunene for brå svingninger i rammetilskuddet. Ordningen kalles inntektsgarantiordningen (INGAR), og denne tar utgangspunkt i den korrigerte veksten i rammetilskuddet på landsbasis sett opp mot endringene i den enkelte kommune.

Inntektsgarantiordninga (INGAR)

Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal sikre at ingen kommuner har en beregna vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er mer enn 400,- kroner pr. innbygger lavere enn beregna vekst på landsbasis, før finansieringen av selve ordningen. Ordningen blir finansiert med et trekk per innbygger fra alle kommuner.

Inntektsgarantiordningen ser på den totale endringen i rammetilskuddet. Kommuner med lav vekst i rammetilskuddet vil med INGAR få kompensasjon uavhengig av om den lave veksten skyldes innlemming av øremerkede tilskudd, systemendringer, nedgang i folketallet, endringer regionalpolitiske tilskudd, endringer i kriteriedata eller andre forhold.

Endringen i inntektene som følge av endret skatteutjevning eller skatteinngang blir ikke kompensert gjennom inntektsgarantiordningen. Endringer i skjønnstilskuddet, veksttilskuddet, regiontilskuddet

eller saker med særskilt fordeling (tabell C-k i Grønt hefte) blir heller ikke kompensert gjennom INGAR, siden dette er tilskudd som blir gitt til særskilte formål eller i en tidsavgrenset periode.

Kommuner som slår seg sammen, får kompensasjon for reduksjon i rammetilskuddet som følge av sammenslåingen. Kompensasjon gjelder bortfall av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåing. Kompensasjon blir i sin helhet gitt gjennom inndelingstilskuddet og vil også inngå i grunnlaget for beregning av inntektsgarantiordningen i inntektssystemet. Kommuner som slår seg sammen, får dermed ikke kompensasjon både gjennom INGAR for endringer i innbyggertilskuddet som følge av grenseendringer.

Inntektsgarantiordningen for 2022 blir beregnet med utgangspunkt i rammetilskuddet til kommuner etter revidert nasjonalbudsjett 2021. Dette rammetilskuddet blir korrigert for skjønnstilskudd, veksttilskudd og regionaltilskudd i 2021, og saker med særskilt fordeling i 2021 med unntak av inndelingstilskuddet. Saker med særskilt fordeling er vist i tabell C-k i Grønt hefte for 2021. Rammetilskudd i 2021 er også korrigert for koronatiltak i 2021. Rammetilskuddet i 2021 er videre korrigert for den inngående fordelingen av øremerkede tilskudd som blir innlemma i rammetilskuddet og midler som blir flytta fra tabell C til fordeling etter kostnadsnøkkelen, og andre korreksjoner i rammetilskuddet i 2022.

Rammetilskuddet til kommunene i 2022 blir korrigert tilsvarende for skjønnstilskudd, veksttilskudd og regionsentertilskudd i 2022, og saker med særskilt fordeling i 2022, med unntak av inndelingstilskuddet. Deretter blir den korrigerte veksten fra 2021 til 2022 beregnet på landsbasis og for hver enkelt kommune.

Den korrigerte veksten på landsbasis fra 2021 til 2022 er på 1 028,- kroner pr. innbygger. Dersom en kommune har en korrigert vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 628 kroner pr. innbygger, får kommunen tilskudd gjennom inntektsgarantiordningen tilsvarende differansen mellom egen vekst i rammetilskuddet og en vekst på 628,- kroner pr. innbygger. Alle kommuner er med og finansierer INGAR gjennom et trekk i innbyggertilskuddet. I 2022 utgjør finansieringen 48 kroner pr. innbygger. INGAR blir beregnet på grunnlag av innbyggere pr. 1. juli 2021.

For 2022 mottar Folldal kr 1 843 000,- i inntektsgarantordningen.

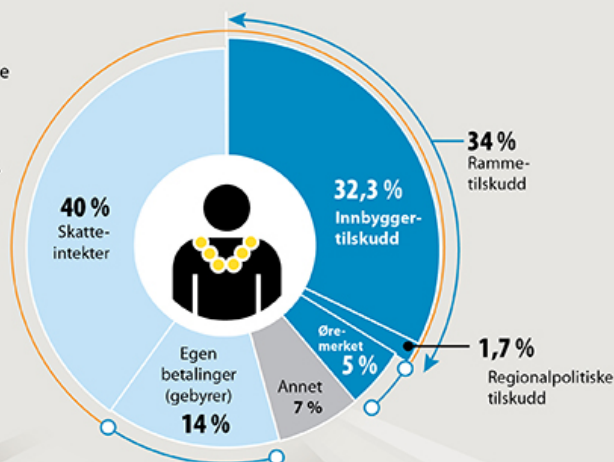
For 2021 mottok Folldal kr 1 987 000,- i inntektsgarantordningen.

Slik får kommunene inntektene sine

FRIE INNTEKTER er midler kommunene fritt kan disponere uten andre føringar fra staten enn gjeldende lover og regler.

RAMMETILSKUDET er penger som fordeles fra staten til kommunene.

- Fra innbyggerene
- Fra staten
- Frie inntekter
- Bundet

Når det gjelder egenbetalinger og gebyrer fra kommunens innbyggere legges det fram et eget vedlegg til budsjettet som beskriver utvikling av disse fra 2021-2022.

Skatt og rammetilskudd

Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene 2021 og 2022.

Tall i mill. kr	Budsjett	Statsbudsjett	Prognose	Budsjett	Statsbudsjett
	2022	2022	2021	2021	2021
Skatt	37,1	37,1	37,2	36,7	36,7
Inntektsutjevning	12,5	12,5	12,5	12,1	12,1
Rammetilskudd	70,7	70,7	71,5	69,7	69,2
Reduksjon innbyggere				- 0,8	
Korona			1,2	1,2	
Skjønnsmidler	1,0				
Tilleggsnummer 08.11.21 (Støre)	0,3				
	121,6	120,3	122,4	118,9	118,0
Eiendomsskatt	3,5			3,2	
Konsesjonskraft	3,0			1,3	
	6,5			4,5	
Total	128,1	120,3	122,4	123,4	118,0

Eiendomsskatt

Folldal kommune innførte eiendomsskatt på verk og bruk i 1989. I 2010 utvidet kommunen eiendomsskatten til å gjelde hele kommunen. Den alminnelige skattesatsen er på 7 promille. For bolig og fritidseiendom settes eiendomsskattesatsen til 4 promille i budsjett 2022.

Med virkning fra 1. januar 2019 var det endringer i lovverket for eiendomsskatt som gjaldt verk og bruk. Endringene innebar bl.a. at verk og bruk-kategorien ble avviklet og at utskrivningsalternativene ble endret. Verk og bruk skulle fra 2019 defineres og takseres som næringseiendommer, uten anledning til å ta med produksjonsutstyr og -installasjoner i skattegrunnlaget. Skatteinntektene fra produksjonsutstyr og -installasjoner trappes ned over en periode på 7 år, med grunnlag i en overgangsregel (særskilt grunnlag). F.eks. innebærer dette at det ikke blir eiendomsskatt på telenett og bredbåndsnett etter nedtrappingsperioden på 7 år. Stortinget har truffet prinsippvedtak om at inntektstapet skal kompenseres, men ifølge oversikt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil likevel ikke Follidal kommune motta kompensasjon for skattetapet. Dette forklares med at ordningen blir praktisert slik at kommunene må betale en viss egenandel satt pr. innbygger.

Ved lovendringen fra 2019 ble det gjort unntak for vannkraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og petroleumsanlegg, som med et fellesbegrep kan kalles energianlegg. For disse anleggene videreføres reglene for taksering av verk og bruk som tidligere. Såkalte produksjonslinjer, dvs. kraftlinjer som forbinder vannkraftverkene med det øvrige kraftnettet, skal som hovedregel inngå i skattegrunnlaget for kraftverket. Skattegrunnlaget for kraftanlegg sendes kommunene den 26. november.

Det er kommunestyret som fastsetter eiendomsskattesatsene i sitt vedtak om budsjettet hvert år. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen sine skattevedtekter.

Utvikling av eiendomsskatt 2022-2025

Tallene for 2022-2025 er med basis i skattegrunnlag for 2021.

	Bolig/fritid	Næring	Energianlegg	Særskilt skattegrunnlag	Sum eiendomsskatt
Skattegrunnlag 2022	448 012 000	49 130 000	192 260 000	3 831 000	
Skattesats 2022, promille	4	7	7	7	
Skatt 2022	1 792 048	343 910	1 345 820	26 817	3 508 595
Skattegrunnlag 2023	448 012 000	49 130 000	192 260 000	2 554 000	
Skattesats 2023, promille	4	7	7	7	
Skatt 2023	1 792 048	343 910	1 345 820	17 878	3 499 656
Skattegrunnlag 2024	448 012 000	49 130 000	192 260 000	1 277 000	
Skattesats 2024, promille	4	7	7	7	
Skatt 2024	1 792 048	343 910	1 345 820	8 939	3 490 717
Skattegrunnlag 2025	448 012 000	49 130 000	192 260 000	-	
Skattesats 2025, promille	4	7	7	-	
Skatt 2025	1 792 048	343 910	1 345 820	-	3 481 778

Konsesjonskraftsinntekter

Follidal kommune har konsesjonskraft på energimengde 9 922,71 MWh/år

Konsesjonskraftsinntektene til Folldal kommune følger svingningene i strømprisen. Disse har vært variable også i 2021, med krise først på året med tørkesommer og deretter litt bedre etter høstregnet. Konsesjonskraft kan sikres ved fast prisavtale eller forvaltningsavtale. Folldal er sammen med kommunene i Nord-Østerdal og Sør-Østerdal som avtaler dette. 2022 ble sikret med en fastpris på 436,0 KWh hos Ishavskraft, totalt 2 978 000 kr (for 2021 var det 1 250 000 kr).

Rentekompensasjon for investeringer

Folldal kommune søker i budsjettåret om rentekompensasjon for låneopptak knyttet til skole, omsorgsboliger og kirke.

Skole

Investeringer i forbindelse med ny skole (nytt bygg) fra 01.01.09. Beregnet rentekompensasjon av kr 5 635 000 gir en kompensasjon på kr 100 000.

Omsorgsboliger

13 omsorgsleiligheter ferdigstilt 2000 og 1 sykehjemsplass ferdigstilt 2003. Årlig kompensasjon kr 280 000.

Kirke

Det er fortsatt noe rentekompensasjon for låneopptak kirke.

Lønns- og prisvekst, renter, endringer i pensjonsutgiftene, arbeidsgiveravgift

Lønns- og prisvekst

I lønnsbudsjettet til Folldal kommune er alle sentrale og lokale tillegg gitt i 2021 lagt inn. Lønnsvekst i 2022 er lagt inn med 2,3 % (3,5 % fra mai).

Det er ikke lagt inn automatisk kompensasjon for prisvekst.

Renter

Folldal kommune har 96,5 % flytende rente og 3,5 % fast rente. Folldal kommune har brukt KBN finansopplegg for beregning av renter på lån og for 2022 er det lagt til grunn rente på 1,73%.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er normalpremien for pensjonsutgiftene, basert på aktuarberegninger av KLP/Statens pensjonskasse, lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningsstaser for 2018:

- KLP (fellesordningen) 15,5 % av brutto lønnsutgift (2021 – 18,0 %)
- KLP (sykepleierordningen) 15,5 % av brutto lønnsutgift (2020 – 18,0 %)
- STP (undervisningspersonell) 9,0 % av brutto lønnsutgift (2018 – 8,46 %)

Premieavvik, pensjon er stipulert å gi kommunen en inntekt for 2022 på kr 1 537 000,- (2021 – 2 545 000,-).

Akkumulert premieavvik pr. 31.12.2022 er stipulert til 18,4 mill. kr.

Arbeidsgiveravgift

Folldal kommune er i en sone med 6,4 % i arbeidsgiveravgift.

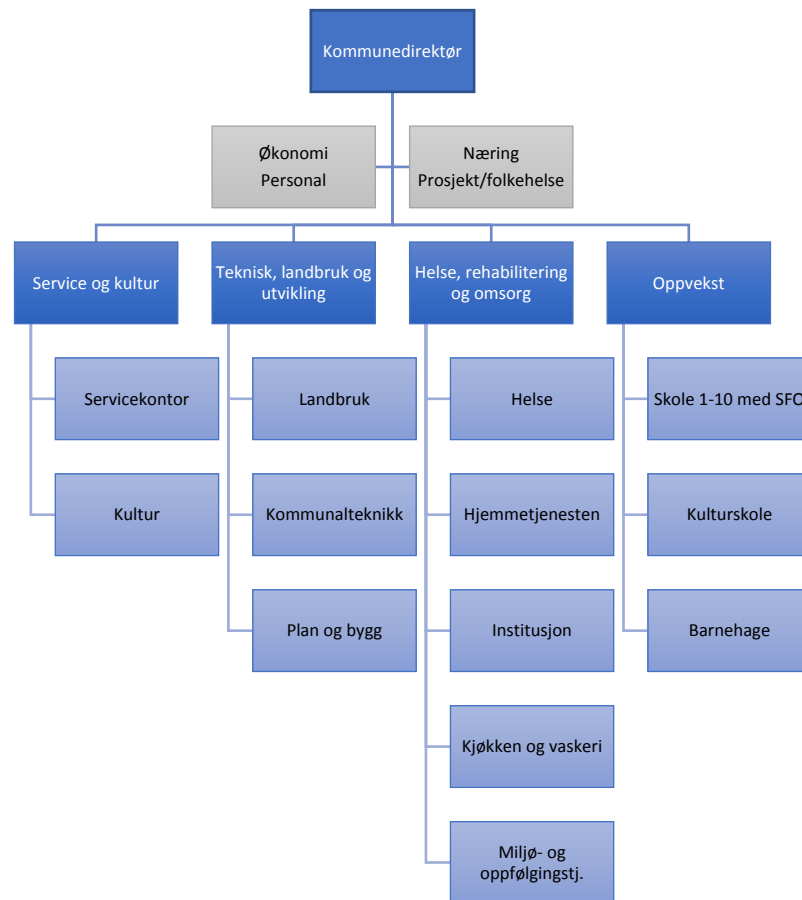
I tråd med kommunens økonomireglement skal økonomiplan og årsbudsjett vedtas på nettobeløp pr. enhet. Endringer i forhold til forrige års budsjett skal omtales.

Tallene presenteres på artsgruppe pr. enhet i vedlegg oversikter. Artsgruppene er satt sammen etter følgende tabell.

10 Lønn og sosiale utgifter	Lønn og refusjon sykepenger Pensjon, arbeidsgiveravgift og premieavvik pensjon
11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjonen	Kjøp av varer og tjenester til egen tjenesteproduksjon (f.eks. energi, skolemateriell, matvarer, porto, telefon, kopiering, drivstoff, forsikringer, kurs og konsulent)
13 Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon	Kjøp av tjenester, f.eks. barnevern, omsorgstjenester i annen kommune, PPT, legevakt, MHBR, FIAS, Regionrådet, FARTT, innkjøpsordningen, krisesenter osv.
14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre	Utbetaling av tilskudd lag og foreninger, kirke og trossamfunn, frivilligsentralen, mva-kompensasjon (0-spill – inntekter)
15 Finanskostnader	Renter, avdrag, avsetninger til fond (bl.a. disposisjonsfond, integreringsfond osv.) Avskrivninger. Avskrivninger er et 0-spill i kommunalt regnskap med unntak av ved beregning av selvkost hvor kostnaden blir tatt med.
16 Salgsinntekter	Salg av varer og tjenester
17 Refusjoner	Tilskudd fra stat, Statsforvalteren, fylke, kommuner
18 Overføringsinntekter fra stat, fylke, kommuner og andre	Skatt, rammeoverføringer, inntektsutjevning, eiendomsskatt, inntekter, mva-kompensasjon, konsesjonskraftsinntekter, integreringsmidler
19 Finansinntekter	Renteinntekter og utbytte, bruk av fond (bl.a. disposisjonsfond, integreringsfond osv.). Bruk av lån, avdrag. Motpost avskrivninger. Avskrivninger er et 0-spill i kommunalt regnskap

4. Generelt om kommunens drift

Kommunens administrative organisering

Måling av oppnådde resultater

Sentrale KOSTRA tall for kommunen.

<https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/folldal>

Brukerundersøkelser.

Brukerundersøkelser gir oss muligheter til å identifisere hvor vi har best potensiale for kvalitetsutvikling.

- Skolen gjennomfører årlig undersøkelser blant elever og foreldre.
- Barnehagen gjennomfører brukerundersøkelse blant foreldrene annet hvert år.
- Ungdata. Gjennomføres hvert tredje år. Første gang i 2015. Gjennomført i 2021.

Når man velger kvalitetsindikatorer er det viktig å velge indikatorer som kan måles over tid. Enten ved at tallene er å finne i KOSTRAs nøkkeltall (SSB), at man har interne rutiner for registrering eller ved at man har undersøkelser som gjentas regelmessig. De nasjonale kvalitetsindikatorene som rapporteres av HRO har gjennomgått en revisjon i 2020, og er nå innarbeidet i KOSTRA-rapportering.

Internkontroll

Folldal kommunes internkontroll bygger på COSO-rammeverket. Rammeverket er sammensatt av tre målsettinger og fem komponenter. De tre målsettingene er målrettet og kostnadseffektiv drift,

pålitelig regnskapsføring og overholdelse av lover og regler. Ny kommunelov gir kommunedirektøren enda tydeligere overordnet ansvar for kommunens internkontroll.

Kommunens system er etter dette inndelt i følgende hovedområder:

Overordnet ledelseskontroll	
STIKKORD:	HOS OSS ER DET:
Organisering/roller, ansvar	Organisasjonskart, delegeringsreglement m.m.
Etikk	Etiske retningslinjer
Styring og kontroll	Risiko- og målstyring
Støtteprosesser	
Økonomi og finans	Styringsdokumenter som økonomireglement, finansreglement m.m.
Personal	Personalpolitiske retningslinjer m.m.
Innkjøp	Innkjøpsreglement
IKT	Strategisk plan for IKT
Kjerneprosesser	
Saksbehandling og myndighetsutøvelse	Styringsdokumenter med roller og ansvar og krav til aktiviteter, prosesser og kontroll. Rutiner/system som sikrer etterlevelse av krav, herunder internkontrollkrav i lovgivningen
Tjenesteproduksjon	
Prosesser for å sikre etterlevelse	
Informasjon og kommunikasjon	Internkontrollkrav er kommunisert til målgruppen. Nødvendig opplæring er gitt. Ledelsen følger opp, overvåker og håndhever etterlevelsen.
Opplæring	
Oppfølging og overvåkning	
Håndheving	

Internkontroll – HMS

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) i virksomheter (internkontrollforskriften) forplikter virksomheter å sørge for systematisk oppfølging av krav regelverket stiller til HMS i den enkelte virksomhet. Dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Hensikten med systemet er å sikre at avvik oppdages og tas hånd om i tide. Internkontroll er kvalitetssikring. Folldal kommune bruker i hovedsak internkontrollsystemet Compilo.

Nærvær

Medarbeidere er i de fleste sammenhenger den viktigste ressursen for at vi kan løse oppgavene som forventes. Ut fra dette er nærvær en viktig indikator, som må følges nøye. Kommunens måltall for nærvær er vurdert i 2021. Hver enhet har satt interne måltall, som AMU har bygget det overordnede måletallet på. Målet er at kommunens ansatte skal ha et *nærvær* på over 92,8 prosent i 2021. Tidligere har kommunen har et mål for *sykefravær* på 6,3 prosent, dvs. et nærvær på 93,7 prosent.

Nærværet synker, og i de siste årene har gjennomsnittet vært på:

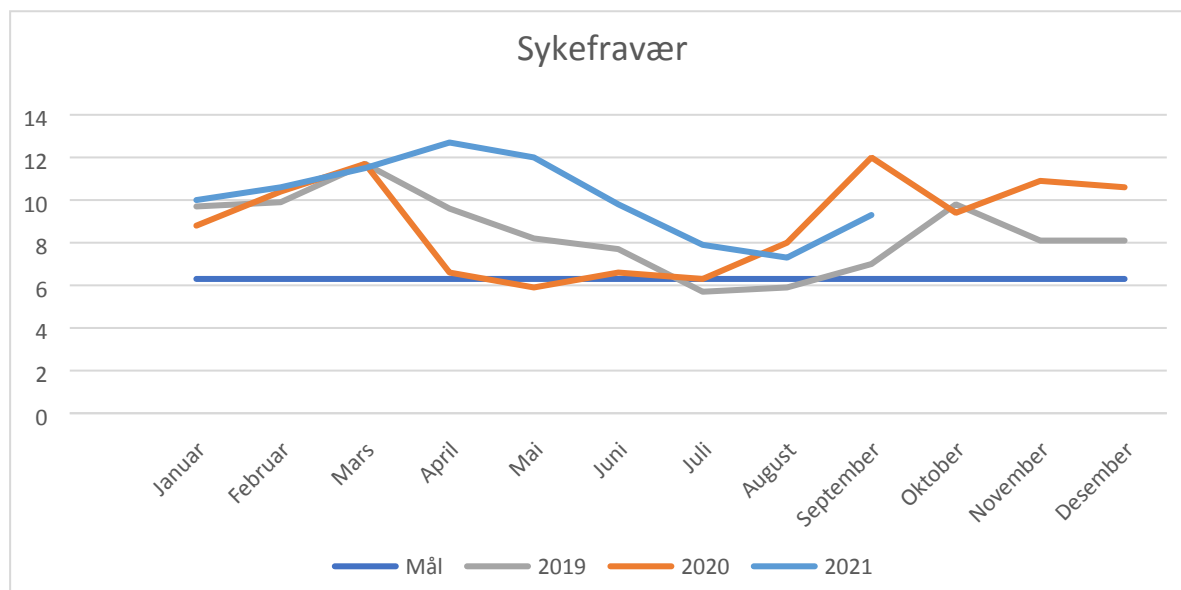
2017:	92 %
2018:	92,7 %
2019:	91,5 %

2020 91 %
Til og med sept. 2021 89,9 %

Et nærvær på 92,8 prosent gir et fravær på om lag 2600 dagsverk pr. år. Dette tilsvarer over 11 årsverk i stillinger med 37,5 times arbeidsuke.

Det er den enkelte enhet som har hovedansvaret for å jobbe for måloppnåelse og oppfølging av resultater. Oppfølging av nærvær er også knyttet opp mot kommunens overordnede arbeid med arbeidsmiljø gjennom AMU.

Totalt sykefravær i prosent.

Totalt nærvær pr. enhet. Tall i prosent.

ENHET	2018	2019	2020		2021 jan-sept	
Skole	95,2	95,6	Oppvekst	93,5	Oppvekst	91,6
Barnehage	85,6	88,3				
HRO	90,6	89,2	86,7		88,3	
Service og kultur	95,6	94,1	93,7		98,4	
TLU	94,9	89,2	94,7		87,9	
Stab inkl. enhetsledere	98,5	98,3	99,5		93,5	

Mål for interne prosesser og medarbeidere:

Folldal kommune skal arbeide aktivt for å etablere en bedriftskultur som tar vare på og stiller krav til de ansatte, og som samtidig stimulerer til rekruttering og videreutvikling.

Medarbeidertilfredshet

I Folldal kommune er det et mål at alle faste medarbeidere skal ha tilbud om en medarbeidersamtale årlig. Med våre etiske retningslinjer og verdigrunnlaget for kommunen som bakteppe skal samtalene bygge på gjensidighet og tillit. Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor ble gjennomført første gang i 2016. 10-faktor bygger på omfattende forskning om effektiv ledelse og gode virkemidler for å motivere medarbeidere og hente ut best mulig ytelse. Undersøkelsen skal gjentas annet hvert år, og gjennomføres i partallsår. Mellom hver undersøkelse skal verktøyene som ligger i 10-faktor brukes i forbedrings- og utviklingsarbeidet i enhetene.

Kompetanse

Rett kompetanse, på rett plass, til rett tid er viktig for tjenesteytingen i kommunen. For Folldal kommune er det et mål at vi kontinuerlig har et %-vis antall medarbeidere med relevant fagutdanning. Måloppnåelse leses fra vårt personalsystem og kommenteres i årsmeldingen. Desentralisert utdanning i regionen, tilbud om fagutdanning for voksne i regionen og tilbud om deltidsstudier er viktig for å nå disse målene. I tillegg kommer krav til kompetanse ved nye tilsetninger. Gjennom kompetanseregistrering i personalsystemet HRM har kommunen en god oversikt over kompetansen i organisasjonen.

Folkehelsetiltak

Folkehelse har fokus på allsidig lavterskel aktivitet og tilbud for alle aldersgrupper.

Frisklivssentralen tilbyr grupper to ganger pr. år, i 3-måneders perioder. Samtaler, trening, kostholdsveiledning og røykeslutt er noe av innholdet i gruppene. For de som har sluttført en periode, tilbys vedlikeholdstrening. For 2022 planlegger vi å videreføre disse tilbudene.

BUA – gratis utlånsordning av utstyr til sport og friluftsliv. BUA Folldal ble etablert i februar 2021, i kjelleren til Prix. Det er kjøpt inn bra med utstyr til både sommer- og vinteraktiviteter, ved hjelp av tilskudd fra BUFDIR, Gjensidigestiftelsen og Sparebankstiftelsen Hedmark, og et samarbeid med Folldal idrettsforening. BUA holdes i hovedsak åpen en ettermiddag i uka, og ellers etter behov/henvendelser. Foreløpig er etterspørselen klart størst på vinterstid, med utlån av ulike typer skiutstyr. Utlån av utstyr er en god ordning, spesielt barnefamilier, som slipper å kjøpe inn alt av utstyr selv. Noe utstyr blir kanskje bare brukt en eller to ganger før barna vokser ut av det, og noen har ikke råd til å kjøpe alt av utstyr selv. En utlånsordning kan dermed stimulere til økt fysisk aktivitet og inkludering, uavhengig av sosioøkonomisk status. Samtidig bidrar ordningen til mer og bedre gjenbruk av utstyr, noe som er med på å redusere det totale forbruket og klimaavtrykket.

Det vil i 2022 bli videreført tilbud om **«Fysak-kasser»**. 10 lavterskel turmål rundt om i bygda, med bok hvor deltakerne kan skrive navnet sitt, og bli trukket ut som heldige vinnere av en premie. I 2021 ble det inngått samarbeid med Folldal turlaget om at FYSAK inngår i Trimpoeng, og dette ser vi for oss å videreføre. Siden ikke alle har mobil til å registrere poeng, er det fortsatt et ønske om å opprettholde bøkene på 10 turmål.

«Rusle og tusle» har om lag 15 turer med kjentmann og turleder gjennom sommeren. Her har kommunen et godt samarbeid med Folldal Turlag. Om lag 20 personer deltar i gjennomsnitt ukentlig. Turene gir både et bidrag til fysisk aktivitet og en sosial møteplass som er viktig i hverdagen.

«Stolpejakten» hadde i 2021 hele 937 deltakere fra hele landet, men også med god deltakelse fra våre innbyggere. Oppslutningen og økningen tilsier at aktiviteten bør videreføres i 2022, med det er avhengig av ekstern finansiering. Stolpejakten gjennomføres som et samarbeid mellom kommunen, idrettslaget og turlaget.

5. Sentraladministrasjonen

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sentraladministrasjon	15 461	14 896	17 306	17 306	17 026	17 026

I rammen til sentraladministrasjonen ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

<i>Tjeneste</i>	<i>Målgruppe</i>
Politisk aktivitet, herunder formannskap, kommunestyre og komiteer, eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse, og administrasjonsutvalg. Godtgjøring til politikere og politiske partier	Interessenter for kommunedirektørens ramme er politiske partier, befolkningen generelt, lag og foreninger, medarbeidere og tillitsvalgte samt interkommunale ordninger og samarbeid som finansieres gjennom rammen.
Revisjon og kontrollutvalg	
Frivilligsentralen, krisesenter, kirka	
Kommunedirektørens stab og økonomikontoret	
Personaltiltak og rekruttering, inkl. lærlinger og avlønning av tillitsvalgte	
Prosjekter og folkehelsekoordinator	
Sommerjobb for ungdom	Unge innbyggere i Folldal
Tilskudd til løypekjøring, turistinfo m.m.	Innbyggere og tilreisende
Tynset opplæringssenter	Vertskommunesamarbeid
Barnevern	Vertskommunesamarbeid
NAV	Vertskommunesamarbeid
Næringsutvikler, næringsfond og kraftfond	Næringslivet i Folldal

Utviklingstrekk, prioritering

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemanning

	2021	2022
Politisk styring	1	1
Administrasjon	4,4	4,4
Lærlinger	2 andre halvår	2
Tillitsvalgte/hovedverneombud	0,60	0,60
Prosjekt/folkehelse	0,5	0,5
Næringsutvikler	1	1
Totalt sentraladministrasjonen	9,50	9,50

Budsjettet for politikergodtgjøring er lagt inn med en forutsetning om 11 møter i kommunestyret, 11 møter i formannskapet og 6 møter i hvert av utvalgene. Det er nå tatt høyde for både ekstraordinært møte og folkevalgtid. Godtgjøringer følger av forskrift for folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder.

Det er budsjettet med **to lærlinger** hele 2022. Økning i forhold til 2021 på 174 695,-. Økningen skyldes at det ikke var 2 lærlinger i hele 2021, og hvordan lærlingelønna økes etter hvert halvår i henhold til hovedtariffavtalen.

Lønn til næringsutvikleren finansieres over kraftfondet, og 50 000,- til kjøring m.m.

Sommerjobb for ungdom er redusert til kr 70 000,- mot kr 140 000,- i 2021. I 2021 ble det etablert en mulighet for å søke eksternt tilskudd til sommerjobb for ungdom. Hvis det blir tilfelle i 2022 også vil kommunen søke på dette for å kunne ha samme tilbud om sommerjobb som i 2021.

Eldrerådet er lagt inn med et budsjett på kr 13 000,- til å dekke møtegodtgjøring og evt. kjøring og kurs.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er lagt inn med et budsjett på kr 20 000,-.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Folldal kommune sine **kontingenter** til Regionrådet, KS, LVK, USS, Nasjonalparkkommuner og Småkommuneforeningen ligger nå samlet her. Det er små endringer fra 2021.

Bruk av kommunal el-bil til møter. Utgifter til kjørgodtgjøring er tatt ned med kr 200 000,- i henhold til økonomiplanen. Innsparingen vil bli fordelt på alle enhetene etter hvert som vi får innført en ordning med at det er kommunal el-bil som skal være førstevalget når ansatte skal på møter på bl.a. Tynset. Kostnader til leasing av el-bil er lagt inn med kr 72 000,-. Tiltaket er en del av handlingsplanen til kommunens klima- og miljøplan, og gir viktige signaler i forhold til overgangen til fossilfrie kjøretøyer i kommunen.

Det er noe reduksjon i **personforsikringene**. Personforsikringene har vært på anbud i 2021, og kommunen har skiftet forsikringsselskap.

Kommuneplanens samfunnsdel. Det er ikke lagt inn budsjett for ekstra kostnader til arbeidet med samfunnsdelen som så vidt er startet opp. Hvis kommunestyret f.eks. ønsker noen ekstra utredninger i den forbindelse må det legges inn senere. Kostnader til folkemøter m.m. tas over ordinær drift.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Budsjettet for kontroll og tilsynsfunksjonen er lagt inn med en økning på 4500,-. Se eget vedlegg fra kontrollutvalget, samt oversikt over interkommunale ordninger.

Folldal kommune har avtale om felles barnevernstjeneste med Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset. Tynset kommune er vertskommune. Det budsjetteres med kr 4 124 000,-. Dette er en økning på kr 2 162 000,-. Kr 1 564 000,- dekker Folldals andel av administrative kostnader. Økningen i de administrative kostnadene på kr 360 000,- skyldes at prosjektstillinger i barnevernstjenesten nå har blitt faste etter at barnevernsreformen innføres. Dette skulle kompenseres kommunene gjennom ramma. For Folldal har ikke dette skjedd fullt ut.

NAV samarbeidet er lagt inn med 773 000,- til administrasjon.

Etter at tallgrunnlaget var ferdig og rammene var lagt har kommunen fått oversendt virksomhetsplanene fra Tynset som vertskommune om ettermiddagen 10.11.21. Det var til dels store endringer i forhold til det som var lagt i budsjettforslaget. Budsjettet må økes med kr 100 000,- for å rette opp dette. De nye tallene er lagt inn i tabellen bak i dokumentet.

Bedriftshelsetjenesten har en økning fra kr 110 000,- til kr 163 000,-. Kjøp av bedriftshelsetjenester har vært på anbud i 2021. Det er tatt høyde for endring av grunnpakka til kommunen, og dekning for at verneombud, eller andre ansatte i kommunen kan få bistand fra bedriftshelsetjenesten ved behov.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Kostander knyttet til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad i NAV er redusert med kr 167 000,- for 2022 til kr 878 000,-.

Tilskudd til turistinformasjon foreslås uendret. Dette er i henhold til vedtak i sak om turistinformasjon.

Tilskudd til Folldal turlag foreslås uendret.

Overføring til kirkelig fellesråd er foreslått til kr 1 971 000,-. Kirken ba om en økning fra 2021 på over 4 %. I økonomiplanen har det ligget inne en reduksjon til kirkelig fellesråd på kr 100 000,- i 2022. Det er lagt inn tilsvarende reduksjon på omsøkt beløp for 2022 på kr 2 071 000,-. I 2021 fikk kirken en overføring på kr 1 990 000,-.

Tilskudd til Frivilligsentralen er uendret fra 2021. Det kommunale bidraget er på kr 160 000,-. Dette er i henhold til det Frivilligsentralen ber om. I 2022 vil frivilligsentralen få overførselen fra kulturdepartementet i sin helhet.

Se ellers egen oversikt over omsøkte beløp og forslag til budsjett lenger bak i dokumentet.

Mål for virksomheten i 2022

BRUKERE OG SAMFUNN	INTERNE PROSESSER OG MEDARBEIDERE	ØKONOMI
1. Fornøyde brukere (innbyggere, politikere, tillitsvalgte og ledere)	1. Godt arbeidsmiljø 2. Mulighet for personlig utvikling	1. Best mulig utnyttelse av de økonomiske rammene

2. Regelmessig, riktig og relevant informasjon	og faglig oppdatering	2. Tilpasse ambisjonsnivået til de økonomiske rammene
3. Oppdatert hjemmeside med muligheter for digital kommunikasjon.	3. Tverrfaglig samarbeid og tenking	
KONSEKVENSER/HVA SKAL GJØRES		
1. Realistiske forventninger.	1. Nærvær/fravær ved sykdom satt i henhold til mål satt av AMU.	1. Kontinuerlig overvåking av driftsnivået.
2. Kostnadseffektive tjenester av god kvalitet.	2. Følge opp kommunens etiske retningslinjer og verdier.	2. Tett kommunikasjon med budsjettansvarlige for oppfølging og felles forståelse samt tilpasning av driftsnivå.
3. Systematisk og regelmessig tilbakemelding.	3. Videreutvikle kommunens internkontroll og internopplæring.	3. Ledelsesutvikling og kartlegging.
4. Fokus på IKT som verktøy for hele organisasjonen, delta i debatt om IKT-strategi både lokalt og regionalt.		4. Forbedre bruken av elektronisk internkontrollsystem.
5. Oppfølging av kommunereformen med fokus på interkommunalt samarbeid.		5. Oppfølging av kommunens eiermelding.
6. Internkontroll.		
HVORDAN MÅLE		
Statistikk	Medarbeidersamtaler og tilfredshetsundersøkelser	Oppfølgingsmøter med enhetene
Brukerundersøkelser	Nærvær/fravær	Tertialrapport
Klagesaker/Avvik	Avviksrapporter	Regnskapsrapporter
Tilsyn		KOSTRA-tall

Endringer framover/økonomiplan

Lærling. Redusere antall lærlinger i 2024 til 1. Folldal kommune vil da komme under nasjonale måltall på 1 lærling pr. 1000 innbyggere.

Vurdere antall politikere i kommunestyret og formannskap i 2022 med virkning fra 2024. Folldal kan i henhold til kommuneloven ha et kommunestyre på 13 medlemmer og et formannskap på 5.

Avslutte tilbudet om sommerjobb for ungdom i 2024.

6. Oppvekst

Tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oppvekst	27 296	28 212	27 990	27 165	26 475	26 005

I rammen til oppvekst ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjenester	Målgruppe
Folldal barnehage	Barn 1 – 6 år, foreldre/foresatte
Folldal skole m/SFO	Barn 1.–10. klasse, foreldre/foresatte
Folldal kulturskole	Barn, ungdom, voksne
Grunnskoleopplæring for voksne	Voksne over 18 år

Utviklingstrekk, prioritering

Føringer gitt fra økonomiplan 2022-2025 er tatt inn, og konsekvenser av vedtakene der er beskrevet i teksten. Mulige tiltak for å redusere rammene er beskrevet. Dette er en konsekvens av barne- og elevtallsutvikling og redusert ramme til rådighet.

Barn med barnehageplass pr. årskull:

Årskull	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2016	9	9	7	8	9
2017	8	7	7	7	8
2018	10	10	8	9	8
2019	9	8	8	8	7
2020	6	6	5	6	5

Tabellen viser at antall barn i barnehagen varierer fra 35 til 42 pr. dag. Totalt er det 43 barn som har barnehageplass 01.01.2022, 34 med hel plass. For barnehage er kullene fra 2016 - 2020 på 7 - 10 barn pr. årskull, og for 2021 er prognosene 7 barn som i 2020. Om dette er en trend eller kun en nedgang for 2020 og 2021 er uvisst. SSB sine prognoser viser 10-11 barn pr. år. Ut ifra tidligere prognoser fra SSB kan dette virke noe høyt, da vi ser at tallene pr. i dag i snitt er 9 barn pr. årskull, og det er en ytterligere nedgang i 2020 og 2021.

Elevtallsutvikling:

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028
1.kl	10	9	8	10	9	7	7
2.kl	13	10	9	8	10	9	7

3.kl	13	13	10	9	8	10	9
4.kl	19	13	13	10	9	8	10
5.kl	15	19	13	13	10	9	8
6.kl	16	15	19	13	13	10	9
7.kl	14	16	15	19	13	13	10
8.kl	25	14	16	15	19	13	13
9.kl	18	25	14	16	15	19	13
10.kl	17	18	25	14	16	15	19
Total	160	152	142	127	122	114	102

Tabellen viser en betydelig nedgang i elevtallet ved skolen i økonomiplanperioden. Prognosene er basert på kjente tall, elever i skolen og fødte fra 2016 – 2021. For skolen innebærer det en gradvis nedgang i elevtallet etter hvert som de mindre kullene kommer inn i skolen, og de nåværende kullene går ut av grunnskolen. For å utnytte ressursene på en best mulig måte er skolen nødt til å planlegge for fådelt skole. Her vises det til egen sak i kommunestyret desember 2021.

Kulturskolen har høy aktivitet og er i landstoppen på antall elever i forhold til grunnskoleelever. For skoleåret 2021/2022 er antallet kulturskoleelever rekordhøyt sett i forhold til elever i grunnskolen, med totalt 111 elever og 177 elevplasser. Telemarksforskning har kåret Folldal kulturskole til en av Hedmarks beste, og blant landets 30 beste kulturskoler de siste årene. At Folldal ble utnevnt til Årets musikkommune i Norge for 2018 må i hovedsak kunne sies å være kulturskolens fortjeneste. Høsten 2020 toppet for øvrig kulturskolen norsk kulturindeks som beste kulturskole i landet.

10 Lønn og sosiale utgifter

	Vår 2020	Høst 2020	Vår 2021	Høst 2021	Vår 2022	Høst 2022
Barnehage	15,81	13,51	13,51	12,71	12,71	11,71
Skole – lærere	21,6	20,7	20,7	20,7	20,7	20,0
Skole – assistenter	3,62	3,43	3,43	3,76	3,76	3,76
SFO	1,44	1,58	1,58	1,23	1,23	1,23
Kulturskole	2,9	2,84	2,84	3,11	3,11	2,94

I dette budsjettet legges det opp til en nedgang i antall årsverk ved Folldal barnehage og Folldal skole fra høsten 2022.

Grunnet færre fødsler i 2020 og 2021 enn tidligere år, legges det opp til en avdeling for småbarn i Folldal barnehage, som for 2021. Det er planlagt en reduksjon på 1,0 årsverk i 2022.

For skolen legges det opp til en reduksjon på 0,7 årsverk fra høsten 2022.

Selv med denne reduksjonen vil det fortsatt være god bemanning ved barnehagen og høy lærertetthet ved skolen, og lærernormen er oppfylt på alle trinn. Totalt sett vil det ut ifra denne rammen være mulig å gi et godt tilbud til barn i barnehagen og til elevene ved Folldal skole.

Nedgangen i antall årsverk tas i utgangspunktet ved naturlig avgang, vakanse i stillinger eller omplasseringer. Dette innebærer at det eksempelvis ikke dekkes opp fullt ut for ansatte i studiepermisjon og fødselspermisjon. Reduksjonen ved skolen kan tas enten i form av lærertimer eller assistent-/fagarbeidertimer.

Ordningen med videreutdanning for lærere, *Kompetanse for kvalitet*, videreføres med 3 lærere høsten 2022. Dette er en ordning hvor man kombinerer jobb med 37,5 % lønnet permisjon for studier med 30 studiepoeng pr. år. Det statlige tilskuddet for 30 studiepoeng er 270 000,- i matematikk og naturfag og 216 000,- i øvrige fag. I lys av de nye kompetansekravene for å undervise i grunnskolen er dette et område som kombinert med nye tilsetninger må prioriteres. Statsbudsjettet legger opp til en timetallsøkning i grunnskolen med 1 time i naturfag. Denne må innarbeides innenfor skolens eksisterende ramme.

Det legges opp til bemanning på SFO for budsjett 2022 tilsvarende for høsten 2021. Organisering av SFO-tilbudet fra høsten av er imidlertid avhengig av om skoleuken for 1. – 4. kl. organiseres over 4 eller 5 dager, samt antall barn som søker SFO innen fristen for opptak. 5- dagers skoleuke for alle trinn skal evalueres i løpet av skoleåret.

Folldal kulturskole videreføres i 2022 med en ramme på 3,11 årsverk på våren og 2,94 årsverk høsten 2022.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Folldal barnehage: Driftsbudsjettet videreføres på dagens nivå.

Folldal skole: Det legges ikke opp til store endringer i driftsbudsjettet for 2022. Men grunnet koronapandemien er leirskoleopphold ved Bjørnsund avlyst i 2020 og 2021. For 2022 legges det inn en økning her da 3 klasser er planlagt å reise på leirskole. Nye læreplaner fra høsten 2020 innebærer et betydelig investeringsbehov i nye læremidler i de kommende årene. Det er imidlertid ikke rom for større innkjøp av læremidler i 2022.

Skoleskyss har etter ny modell for finansiering skoleskyss blitt betydelig dyrere for Folldal kommune. Det betales nå en persontakst pr. tur, samt en sats pr. km.

Folldal skole SFO: Driftsbudsjettet videreføres på dagens nivå, men med en liten nedgang i innkjøp av matvarer grunnet færre elever.

Folldal kulturskole: Driftsbudsjettet videreføres på dagens nivå.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Prosjektet «Kultur for læring» som startet opp høsten 2016, er fullført for grunnskole våren 2021. Barnehagen er inne i siste år av satsingen. Kompetanseutviklingsmidler innen barnehage og skole må for 2022 søkes av regionen til Samarbeidsforum for Innlandet, som fordeler midler til regionene, jamfør nasjonale retningslinjer for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring. Kommunene i Nord-Østerdal ønsker å samarbeide regionalt om denne satsingen, noe som medfører at vi vil få mer ut av de midlene. De økonomiske forpliktelsene utgjør kr 100 000,- for Folldal i egenandel for 2022.

Kommunene innenfor barnehagesektoren i Nord-Østerdalen samarbeider om å tilby nyutdannede barnehagelærere veiledning. Dette medfører en utgift på kr 14 000,- årlig.

Kulturskolen legger opp til en videreføring av dansetilbudet ved kjøp av danselærer fra nabokommune pålydende 115 000 kr budsjettåret 2022.

PPT Nord-Østerdal: Det budsjetteres med en total kostnad for Folldal kommune på 743 000,- for budsjettåret 2022.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

En økning i utgifter grunnet elever i andre kommuner.

16 Salgsinntekter

Det legges opp til at Folldal kommune til enhver tid følger makspris på barnehageplass i henhold til fremlagt statsbudsjett. Prisene for SFO i 2022 er endret jamfør vedtak i kommunestyret om indeksregulering fra høsten 2021. For detaljerte satser innen barnehage og SFO vises det til oversikten over priser og gebyrer for 2022.

Søskenmoderasjonen foreslås i dette budsjettet videreført med 50 % og 75 % for andre og tredje barn for barnehage og SFO. Videre er søskenmoderasjon på tvers mellom barnehage og SFO lagt inn, på linje med budsjettvedtaket for 2021.

Søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO, med dagens satser og 50 % og 75 %, har en kostnad for kommunen på ca. kr 100 000,- pr. år. Søskenmoderasjon internt i barnehage og SFO, med 50 % og 75 %, koster oss ca. kr 90 000,- pr. år kontra satser med 30 % og 50 % moderasjon.

Stortinget vedtok i 2015 å innføre redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid i barnehagen. For SFO ble reglene om redusert foreldrebetaling for 1. og 2. trinn innført høsten 2020. Statsbudsjettet for 2021 utvidet dette til også å omfatte 3. og 4. trinn. Kostnader innen denne ordningen er avhengig av hvor mange som søker og oppfyller kriteriene.

Prisene for kulturskoleaktiviteter er indeksregulert for 2022, jamfør vedtak i kommunestyret om indeksregulering fra høsten 2021.

17 Refusjoner

Det er en økning i refusjonskrav knyttet til andre kommuner. Dette er knyttet til enkelttiltak og individuelle vedtak, samt gjesteelever fra nabokommune.

For kulturskolen legges det i budsjettet opp til at man krever full refusjon for dirigenttjenester til kor og korps for voksne.

19 Finansinntekter

Overføring fra integreringsfond i henhold til tjenestebeskrivelsen for barn fra språklige minoriteter i barnehage og grunnskole.

Positive trekk for oppvekstenheten:

- Gode faglige resultater
- Stabil og godt kvalifisert bemanning
- Høy grad av trivsel
- Lavt sykefravær
- God økonomisk kontroll i enheten

Utfordringer fremover/økonomiplan:

Lønns- og driftsbudsjettet må holdes innenfor rammene, noe som krever streng budsjett disiplin i 2022, med trange økonomiske rammer.

En nedgang i barne- og elevtallet i de kommende år vil medføre utfordringer med å holde kvaliteten på dagens nivå. Færre timer til deling og tilpasset opplæring i skolen vil bety at man må ha en streng prioritering av ressursene i årene som kommer. For å opprettholde tilbudet til elevene på dagens nivå, må kommunen innføre fådelt skole, noe som innebærer at elevene vil bli undervist i klasser med 2 årstrinn sammen.

Synkende barne- og elevtall gjør at vi i fremtiden bør utrede en mulig samlokalisering av skole og barnehage. Dette vil både gi driftsfordeler og muligheter til å benytte deler av personalet på tvers av barnehage og skole. Her vises det til mandat i utvalg 1 med frist 2023 for å legge fram sak for kommunestyret.

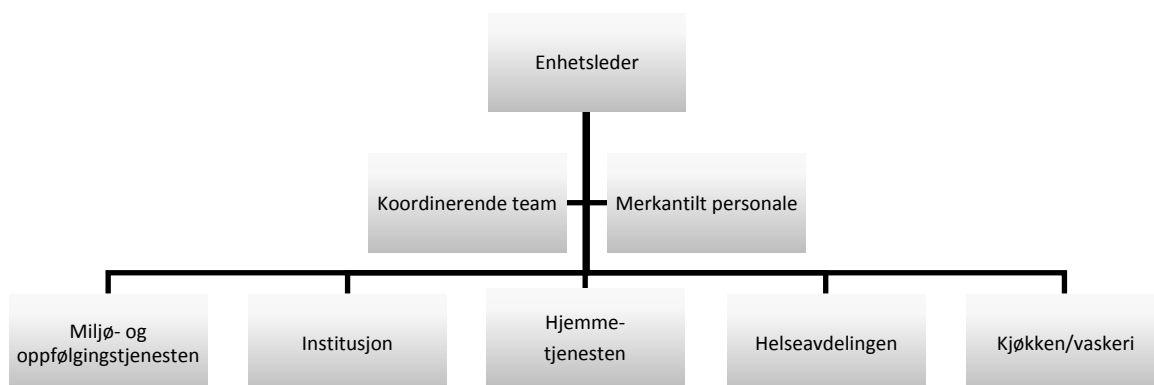
7. Helse, rehabilitering og omsorg.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
HRO	48 286	48 796	49 805	49 805	48 178	47 428

Organisasjonskart HRO

Tjeneste	Målgruppe
<u>Helse avdelingen:</u> • Legekontor • Miljørettet helsevern • Helsestasjon • Jordmortjeneste • Fysioterapi • Rus og psykiatri • Frisklivsentral/folkehelsearbeid • Ergoterapeut / hjelpemidler • Psykolog (interkommunal)	Alle innbyggere og personer som oppholder seg i kommunen som har behov for helsehjelp. Kommunen selv i et beredskaps- og forebyggende perspektiv, samarbeidende myndigheter (strålevern, mattilsyn med mer). Personer med nedsatt funksjonsevne. Praktisk bistand og oppfølging, Personer som har behov for helsehjelp i hjemmet.
<u>Miljø- og oppfølgingstjenesten:</u> • Praktisk bistand og opplæring • Pleie og omsorg • Avlastning (omsorgspersoner) • Omsorgslønn • Boveileder • Sommeraktivitet • AI-aktivitet • Støttekontakt	
<u>Hjemmetjenesten:</u> • Hjemmesykepleie • Kreftsykepleie • Hjemmehjelp • Matombringing • Dagtilbud til hjemmeboende demente • Hukommelsesteam m/demenskoordinator • Trygghetsalarmer • Trygde- og Omsorgsleiligheter • Omsorgslønn	
<u>Institusjon:</u>	

* Langtidsopphold * Korttidsopphold * Skjermet enhet * Dagavdelingen	Personer med behov for døgntinuerlig pleie og tilsyn.
<u>Kjøkken/vaskeri</u>	Serviceinstitusjon for alle avdelingen og innbyggere i kommunen som har behov/ønske om tilkjørt mat og vask og stell av klær.

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Bemanning

	2020	2021	2022
Administrasjon/ledelse	2,00	2,80	3,40
Helseavdelingen	10,40	9,60	10,80
MOT	14,38	14,61	15,53
Hjemmebasert	17,70	18,42	17,14
Institusjon	25,08	25,82	25,53
Kjøkken/vaskeri	5,92	5,92	5,92
Til sammen	75,48	77,17	78,32

Administrasjon/ledelse: 60 % stilling i økning for fagsykepleier. Fagsykepleier vil være arbeide for alle avdelingene ved enheten HRO. Fagsykepleier vil ha en funksjon hvor noen av arbeidsoppgavene vil være å videreutvikle kompetanse og kompetansekartlegging i enheten med fagoppbygging, oppfølging og revidering prosedyrer og rutiner i tillegg til å bistå avdelingsledere og enhetsleder i faglige oppgaver. Denne stillingen er nødvendig for at ledere skal kunne gjøre sine lederoppgaver og følge opp de med tjenesteutvikling.

Helseavdelingen:

I tabell for bemanning tidligere i dokumentet er bemanningen for helseavdelingen beskrevet med 9,60 % stilling i 2021. Det er et regnskapstall grunnet manglende Kommunelege II. Antall stillinger har som tidligere for helseavdelingen vært 10,40. 40 % stilling i økning for avdelingsleder, fra 40 % til 80 %. Det er stor økning og press blant annet på legekontoet. Samtidig er det større press og ansvar for avdelingsleder med å holde seg oppdatert for alle yrkesgruppene en har ansvaret for, i tillegg til organisering og økning av rapportering og rapporteringsrutiner til sentrale instanser og myndigheter.

Miljø og oppfølgingstjenesten (MOT):

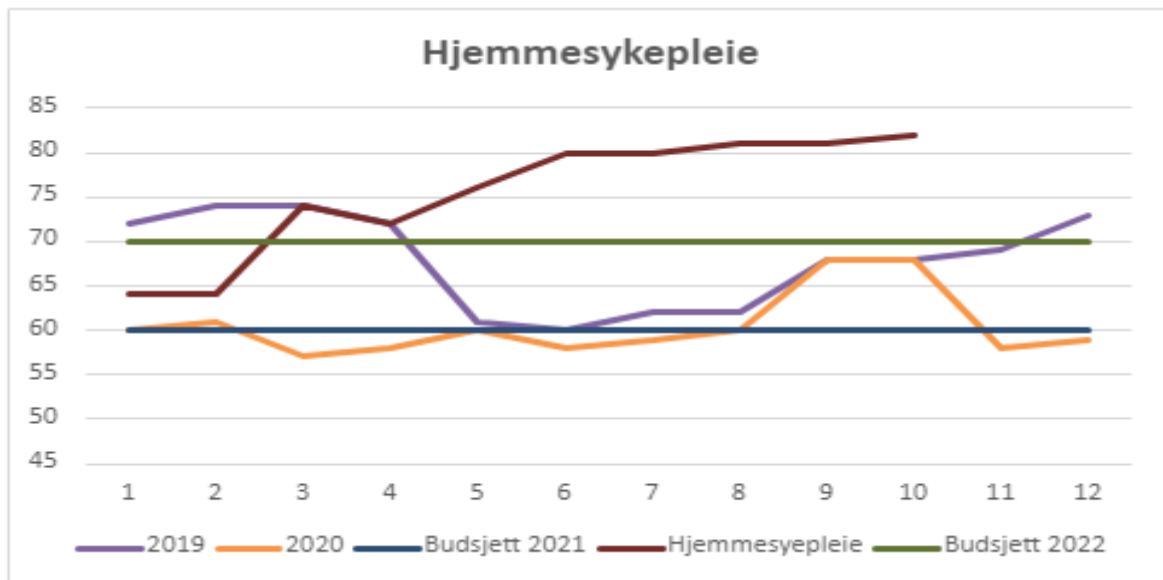
Tjenesten er bygget opp etter antall brukere med vedtak og vedtakenes størrelse pr. november 2021. En økning på 0,92 % stilling.

Hjemmetjenesten:

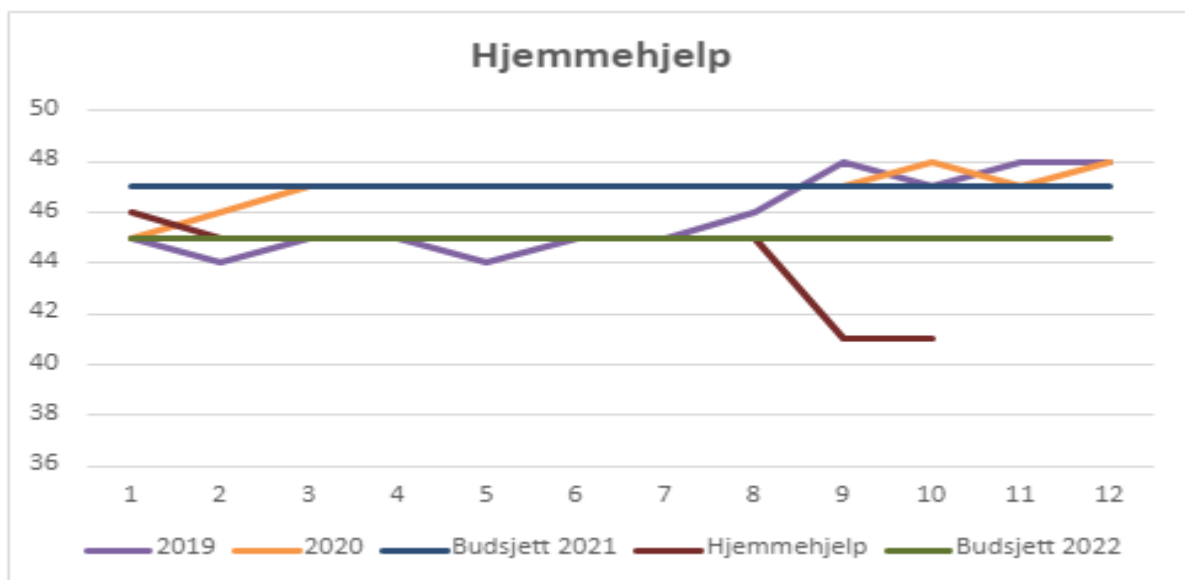
Antall vedtak i hjemmesykepleie vil variere i løpet av 2022 slik som det fremgår av grafen hvordan det har variert tidligere år. Antall timer pr. vedtak fortsetter fremdeles å øke, noe som ikke kommer frem av grafen. Hjemmetjenesten har gjort endringer i turnus, noe som har resultert i nedtak av stillinger. Nedtaket har skjedd naturlig avgang eller at noen har sluttet. Det må bemerkes at turnusen er satt opp med grunnbemanning. Dersom økningen i antall vedtak skal fortsette å stige i samme takt

som de siste månedene og antallet holde seg like høyt må man være forberedt på at det mest sannsynlig vil komme et behov for økning i antall stillinger for hjemmesykepleien på sikt. Følgende tabeller er lagt til grunn for budsjett 2022. Alle tre tabellene viser antall vedtak.

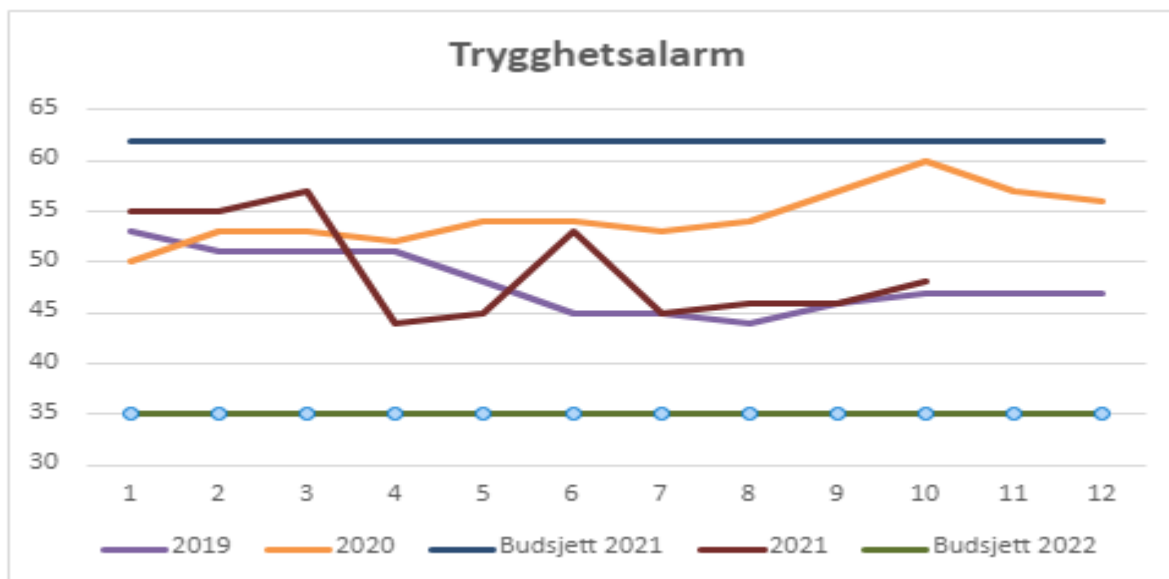
Forutsetningen lagt til grunn for budsjett 2022 for hjemmesykepleie ligger på 70 vedtak. Dette grunnet gjennomsnittet for antall vedtak pr. 31.10.21 ligger tilnærmet likt dette tallet.

I budsjettet for hjemmehjelp i 2021 la vi inn en forutsetning på 47 vedtak. Regnskapet frem til 31.10.21 viser at gjennomsnittet ble 44,3 vedtak.

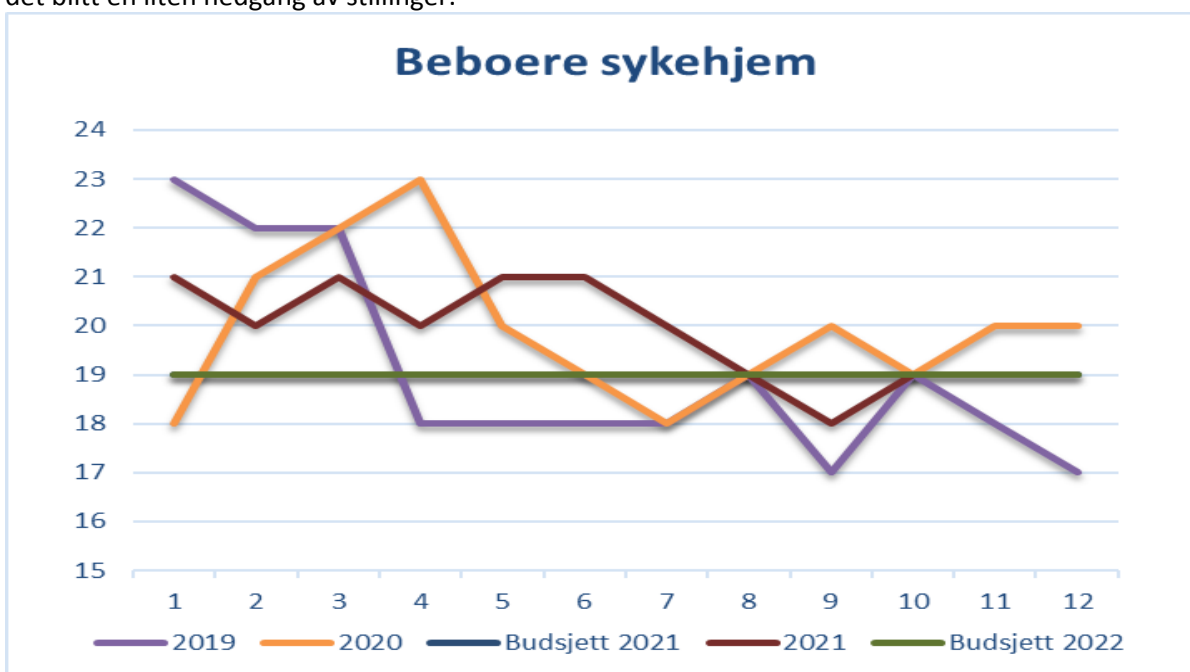

For budsjett 2022 legges det en forutsetning på 35 trygghetsalarmer.

Institusjon:

Forutsetningen for budsjett 2022 legges med antall pasienter likt antall pasientrom, 19 plasser, inklusive 4 korttidsplasser. Dette er det samme som budsjettet for 2021. Grunnet turnusendring er det blitt en liten nedgang av stillinger.

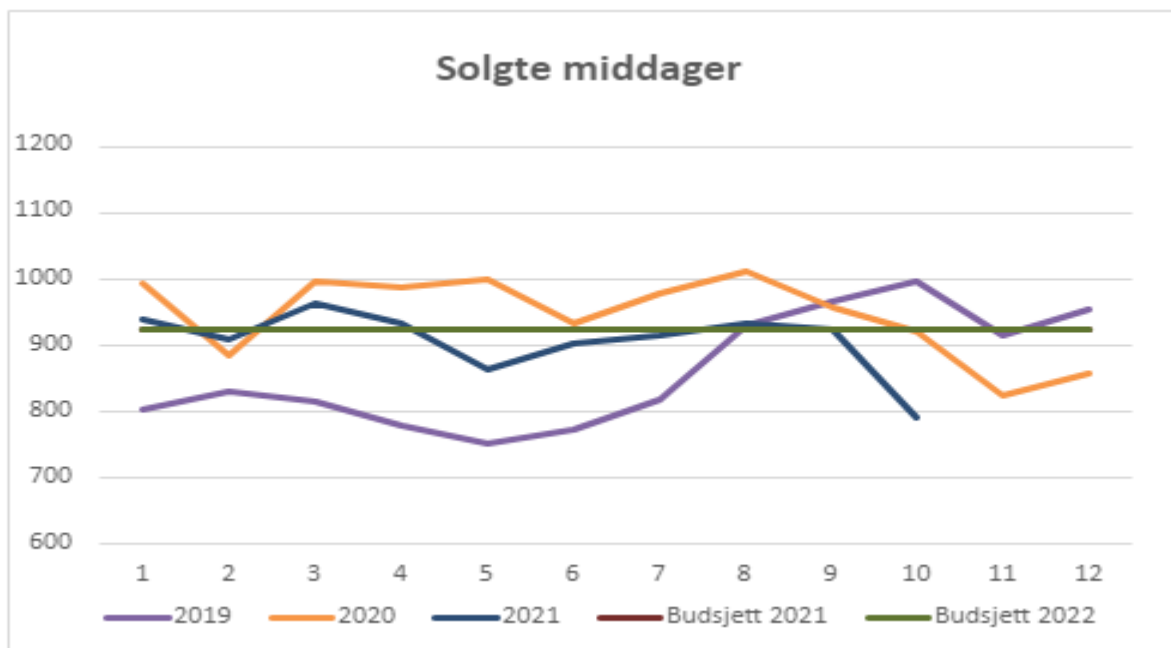

Lønnsutgifter MOT, hjemmetjenesten og institusjon:

Den økte bemanningen ved MOT er grunnet endrede vedtak. Det er i tillegg endret turnusen ved alle avdelingene. Rutinen for rekruttering av både ferievikarer og tilkallingsvikarer må revideres tidlig i 2022.

Kjøkkenet:

Forutsetningen for budsjett for salg av middager ligger på samme nivå som i 2021.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Medisinsk forbruksmateriell er økt med kr 60 000,- grunnet prisoppgang.

Medikamenter er tatt ned med kr 32 000,-. Det gjøres grundige medisingjennomganger og det bestrebes å kjøpe likeverdige produkter som er billigere uten at det går ut over behandling og kvalitet. Innkjøp av matvarer er uforandret i forhold til budsjett 2021.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Aktivitetstilbud for beboere på MOT er økt med kr 40 000,- da dette er en tjeneste vi ikke får gjennom Meskano. Dette kjøpet av tjenester er nødvendig da vi ikke har mulighet til å organisere og tilrettelegge for aktiviteten selv. Aktivitetsplikten er lovpålagt.

Interkommunal psykolog er tatt ned tilsvarende et halvt årsverk, da det ennå ikke er rekruttert noen i stillingen. Reduksjon på kr 79 000,- i forhold til 2021.

16 Salgsinntekter

Vederlagsberegningen for institusjon følger av sentrale forskrifter og føringer. I budsjett 2022 legges det en forutsetning for bruk av antall plasser som sykehjemmet er dimensjonert for. Det er lagt inn kr 3 000 000,- i vederlag for 2022. Det er det samme som i 2021.

Salgsinntekter utover dette budsjetteres uforandret.

17 Refusjoner

Gjelder refusjonen Folldal kommune får fra Helsedirektoratet for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Ordningen videreføres og bidrar til at kommunen får refundert 80 % av direkte lønnsutgifter knyttet til enkeltbrukere som har gyldig vedtak om helsehjelp. De over 67 år omfattes ikke av denne ordningen. For 2022 er innslagspunktet igjen hevet, noe som gir Folldal kommune økte utgifter.

Refusjoner gjelder i tillegg kommunefysioterapeut og turnuslege.

Kvalitetsindikatorer – måltall som er satt opp for enheten:

Legetimer på institusjon mer enn 0,40 pr. uke pr. beboer.
Fysioterapitimer på institusjon mer enn 0,5 timer pr. uke pr. beboer for de som har nytte og behov for denne tjenesten.
Alle med vedtak om tjenester for hjemmesykepleie, praktisk bistand eller rus/psykiatri gjennomgås/evalueres minimum 1 gang pr. år.
Alle brukere/pasienter i hjemmetjenesten og institusjon skal ha årskontroll med lege.
Alle langtidsbeboere på institusjon skal ha gjennomgang av legemidler hvert halvår.
Alle beboere på institusjon skal ha vektkontroll minimum hver 3.dje mnd.
Alle hjemmeboende brukere av hjemmesykepleien skal ha kartlagt og fulgt opp sin ernæringsstatus hver 3.dje mnd.

Antall fastlegepasienter

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021 pr. 01.11.
Fastlege pasienter	1563	1547	1542	1546	1512	1481

Kommunelege 1 har venteliste

Antall fødsler

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021 pr. 01.11.
Antall fødsler	9	9	9	8	5	7

Velferdsteknologi

Det er lagt inn en liten økning av utgifter for velferdsteknologi i hjemmetjenesten grunnet nødvendig utskiftning av brukt materiell. Ny velferdsteknologi for sykehjem og nye omsorgsboliger er lagt inn i budsjettet for bygging/renovering av FBSS og nye omsorgsboliger.

Leve hele livet.

Det arbeides kontinuerlig med "Leve hele livet". Denne reformen vil komme til å kreve mer spesialisert kompetanse og behandling i hjemkommunen. Det vil være et resultat av at alle skal kunne bo lengre i eget hjem med flere og mer komplekse sykdomsbilder.

Fokuset på kosthold og ernæring er, og skal være, stort. Riktig ernæring ses på som en del av kommunens tilbud for å styrke helsetilbudet og å forebygge sykdom, og feil- og underernæring. Dette er en av satsningsområdene i Leve hele livet-reformen. Folldal kommune har hatt besøk av Matgledekorpsset i regi av Statsforvalteren og det kommer til å være flere oppfølgingsbesøk. For dagene med matgledekorpsset inviteres i tillegg til ansatte og ordfører også representanter fra pensjonistforeningen og eldrerådet.

I tillegg til at reformen «Leve hele livet» vil kreve mer spesialisert kompetanse vil også samarbeidet med sykehusene i helsefellesskapet kreve dette. Samarbeidsavtalene gir klare og sterkere føringer, mer enn tidligere, for tidligere utskrivning av pasienter fra sykehusene til egen kommune med

tjenester i hjemmet eller institusjon. En må derfor være forberedt på også utover økonomiplan perioden, nødvendigheten av mer ressurser innen helse- og omsorgssektoren.

Utviklingstrekk i økonomiplan perioden:

I løpet av økonomiplanperioden går det ut ifra at enheten vil preges av bygging/renovering av Folldal bo- og servicesenter. I den forbindelse vil det bli en forbedring med logistikk for både pasienter og ansatte. Det igjen vil føre til en mer rasjonell måte å jobbe på. Ved å ta i bruk velferdsteknologi i en større utstrekning enn tidligere og forbedre arbeidstidsplanlegging med fokus på heltid fremfor deltid og annerledes arbeidstidsplan, samt mer utstrakt bruk av velferdsteknologi vil vi kunne redusere noe bemanning i tillegg til å forhindre hurtigere stillingsøkninger grunnet flere pasienter, jf. demografien.

Enheten vil ha stort fokus på arbeidsgiverrollen og arbeidsmiljøet. Ledergruppen i HRO deltar i et innovasjonsprosjekt, «Rusta for framtida», i regi av KS. Gjennomføring av dette arbeidet fortsetter i 2022 og i økonomiplanperioden. Enheten satser i tillegg på utdanning av ledere for å styrke lederfunksjonen og det å være en trygg og god faglig leder.

Demografien tilsier ikke at det vil bli mindre behov for pleie og omsorgstjenester i Folldal kommune.

I tillegg har Folldal kommune utfordringer med rekruttering til helse- og omsorgstjenesten på lik linje med resten av landet. Rekrutteringsplanen for ansatte i turnusstillinger vil få en gjennomgang i 2022.

8. Service og kultur.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Service og kultur	9 013	9 857	9 788	9 788	9 538	9 538

I rammen til service og kultur ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Servicekontor (post, arkiv, kundebetjening, saksbehandling, møteutsending, internett, utleie)	Ansatte, innbyggere, hytteeiere og eksterne henvendelser
IKT (innkjøp maskiner og utstyr, deltakeravgift FARTT)	Verktøy for ansatte og elever
Kulturkontor (saksbehandling, kulturarrangement, museumsarbeid, lag og foreninger)	Innbyggere, lag og foreninger, fritidsbeboere

Kino	Alle
Fritidsklubb	Barn og unge (5 kl. - 18 år)
Bibliotek	Alle

Utviklingstrekk, prioritering

Det legges ikke opp til aktivitetsøkning i 2022. Noe som betyr at utgifter til eventuell bygningsvernråd giver ikke ligger i driftsbudsjettet.

Følgende områder må ha ekstra fokus:

- Kulturminneplan. Arbeidet med kulturminneplan stoppet opp da prosjektmedarbeider sluttet ved årsskiftet 2018/2019. Arbeidet startet opp igjen høsten 2019. Til arbeidet med kulturminneplanen har kommunen fått tilsagn om tilskudd på kr 200.000, hvorav kr 100.000 er utbetalt. Resten kommer når planen er ferdig. I tillegg er bevilget tilskudd på kr 100.000 fra kraftfondet utbetalt. Det er ansatt ny prosjektmedarbeider på timebasis fra september 2019. Planen ferdigstilles vinter 2022.
- Brattbakken Info og utsiktspunkt. Skilting er avklart med nasjonalparkmyndighetene, og fundamenter til skilting er på plass, så arbeidet ute kan slutføres. Det som da gjenstår, er informasjonen som skal være inne.
- Hjemmeside. Siden er hele tiden i utvikling og krever fokus. Det er stadig forbedringsområder.
- Informasjon. Intensjonen er å nå så mange som mulig. Vår hovedkanal er hjemmesiden samt infoskriv ved behov. For å nå ut til et bredere publikum har vi tatt i bruk infoskjermer på steder der mange ferdes. Totalt har vi 6 skjermer. Dette er en videreføring av prosjekt Digihjelpen. For øvrig kommer kommunens informasjonsstrategi til ny behandling i kommunestyret i nærmeste fremtid.
- Arkiv. Vi må fortsatt ha stort fokus på arkivarbeidet. Arkivplanen er et levende dokument og krever jevnlig oppdateringer. I tillegg er det et kontinuerlig arbeid med opplæring og felles forståelse for arkivarbeidet.
- Kino. Kommunestyret har bedt om en vurdering av alternativ kinodrift.
- BUA (utlån av utstyr til sport og fritid). Det søkes om statlige midler til utstyr og drift. Ordningen belaster derfor ikke budsjett for 2022.

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemannning

	2020	2021	2022
Servicekontoret	4,2	4,0	3,9

Kulturkontoret	1,0	1,0	1,0
Kino	0,21	0,21	0,21
Fritidsklubb	0,19	0,19	0,19
Bibliotek	1,0	1,0	1,0
Totalt service og kultur	7,60	6,50*	6,3

Da en ansatt på servicekontoret har verv som tillitsvalgt i 10 %, er antall stillinger justert ned til 3,9 i lønnsbudsjettet. Prosjektmedarbeider ansatt på timebasis for å slutføre kulturminneplanen, er ikke med i oversikten, arbeidet finansieres av tilskudd.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Det er behov for å justere enkelte poster innen artsgruppen. Blant annet er abonnement justert opp på grunn av bruk av tjenester via KS-fiksplattformen. Etter at kommunen tok i bruk nytt system for utsending av fakturaer i tillegg til KS Svar Ut, ser det ut som vi er i ferd med å oppnå en viss besparelse. For å oppnå en besparelse som monner, er vi avhengige av at legekantoret i langt større grad tar i bruk digitale kanaler. Driftsutgifter og innkjøp av utstyr til BUA er tenkt finansiert ved å søke om statlige midler. Folldal skole har gått over fra leasing til kjøp av datamaskiner. De kjøpte mange maskiner i fjor, så i år kan budsjettposten tas ned med kr 100 000,-. I tillegg kan vi halvere posten for abonnement til kr 25 000,-.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Avgiften for vår deltakelse i IKT Fjellregionen IKS (FARTT) øker med kr 222 000,- til kr 3 940 000,-. Når det gjelder deltakelse i andre samarbeid, er det mindre endringer.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Tilskudd til sang/musikk og idrett foreslås på samme nivå som budsjett 2021. Det samme gjelder tilskudd til idrettsvaktmester som foreslås opprettholdt med kr 75.000 og tilskudd til Stiftelsen Folldal Gruver på kr 150 000,-. SFG har søkt om en økning av støtten tilsvarende kr 160 000,-.

16 Salgsinntekter

Barnebillett på kinoen økes fra kr 70,- til kr 80,-. Da er vi på samme prisnivå som sammenlignbare kinoer. Pris på Folldals Jul økes til kr 125,-. Priser ellers foreslås uendret.

Ansvar 4200 Valg

Da det ikke er valgår, ligger det en besparelse på kr 21.000,-.

Måltall for tjenesteproduksjonen innen rammeområdet

Mål for virksomheten i 2022

Antall utlånte bøker på biblioteket	14000
Antall brukere av junior- og fritidsklubb	Gjennomsnittstall brukere: juniorklubb: 25 ungdomsklubb: 20
Antall brukere av kino	Gjennomsnitt antall brukere: 25
Utlagt postliste alle virkedager på hjemmesiden	Postliste legges ut daglig.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

I enheten ligger det mange felles driftsutgifter som det er vanskelig å gjøre noe med, så mulige endringer ligger først og fremst i å redusere stillinger og ta ut tjenestetilbud som ikke er lovpålagte.

- Redusert bemanning innen enheten. Det er lagt inn en reduksjon med 40 % stilling med innsparing kr 250.000 i 2024. For å kunne redusere bemanningen er det flere grep som må tas. Det bør vurderes hvilke arbeidsoppgaver som skal ligge til servicekontoret. Bedre utnyttelse av datasystemene generelt i kommunen vil også påvirke arbeidsmengden. Andre faktorer som virker inn, er lengden på åpningstiden på kommunehuset Nyberg og fleksibilitet for betjening av sentralbord/skranke. Behov for bemanning innen kultur vil også være avhengig av arbeidsoppgaver/tjenestetilbud. I tillegg vil fleksibiliteten innad i kultur og mellom servicekontoret og kultur, kunne påvirke behov for bemanning totalt.

Når det gjelder kulturområdet, så har kommunestyret igangsatt en gjennomgang:

Utvalg 1 gis derfor følgende mandat: Foreta gjennomgang av arbeidsoppgaver og tjenester med henblikk på å vurdere om det er oppgaver/tjenester som skal nedtones, kuttes ut eller omorganiseres. Utvalget skal også vurdere om det er oppgaver/tjenester som skal styrkes. Ut ifra resultatet skal komitéen vurdere fremtidig bemanningsbehov og økonomi; jamfør økonomiplan 2020-2023.

Utvalget har konkludert slik:

Utvalg 1 sin innstilling til kommunestyret 11.11.2021:

Kommunestyret trekker mandatet. Mandatet er for omfattende og utvalget har ikke forutsetninger for å ta stilling til hva som skal nedtones/kuttes av oppgaver. Det anses mer hensiktsmessig at administrasjonen arbeider videre med arbeidsoppgaver og tjenesteområder innen kulturområdet.

Kommunestyrets vedtak vil være førende for eventuelle forslag til endringer. Det foreslås derfor ingen endringer nå.

Fra Kvenna i Kvita

9. Teknisk, landbruk og utvikling.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TLU	12 569	11 859	11 915	11 915	12 282	11 782

I rammen til TLU ligger følgende tjenester / ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Kommunale bygg og eiendommer	Interne og eksterne brukere/leietakere
Kommunale veger	Alle
Vann, avløp og renovasjon	Alle abonnenter
Brann og feiing; Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS	Ekstern tjeneste, lokalt utført for befolkningen i vår kommune.
Kommunal landbruksforvaltning	Alle som har eller planlegger å anskaffe landbrukseiendom
Miljø og utmark	Alle
Byggesak, deling, utslippstillatelser	Alle
Oppmåling	Alle
Geodata	Alle
Private reguleringsplaner, behandling	Private utbyggere
Utarbeidelse av kommunale reguleringsplaner, andre planer	Alle Forvaltningen
Eiendomsskatt	Alle som eier eiendom i kommunen

Utviklingstrekk, prioritering

Artsgruppe 10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemannings

	2020	2021	2022
Renhold	7,0	6,8	6,8
Drift/vaktmester	5,0	5,0	5,0
Vann/avløp	1,0	1,0	1,0
Adm./ledelse	1,0	1,0	1,0
Prosjektleder investering	0,8	0,8	0
Avdelingsleder kommunalteknikk	1,0	1,0	1,0
Landbruk/utmark	1,8	2,0	2,0
Eiendomsskatt	0,2	0,2	0,2
Bygge-/delingssak, komm.avg.	1,0	1,0	1,0
Plan/oppmåling/geodata	0,8	0,8	0,8
Sum TLU	19,6	19,6	18,8

Stilling som prosjektleder investering ble vakant tidlig i 2021. Budsjettforslaget innebærer at stillingen ikke erstattes og at oppfølging av investeringsprosjekter forutsettes ivaretatt av andre i enheten. I TLU sitt lønnsbudsjett er det lagt inn en refusjon på kr 500 000,- som belastes investeringsprosjekter.

Tallene viser ellers faktiske ressurser som brukes. Størrelser i *eide stillinger* er noe høyere enn dette da det er her lagt inn noen vakanser grunnet permisjoner.

Artsgruppe 11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjonen

Her ligger de fleste «driftspostene». Drifta er i hovedsak lagt opp som i 2021. For bygningsmassen er mye av vedlikeholdet bundet opp i driftsavtaler mv. Generelt er vedlikeholdsbudsjettet svært stramt og det skal lite til før det blir overskridelser.

Energikostnadene har som kjent ligget høyt i 2021. Om lag samme prisnivå forventes i 2022, jamfør prognose fra Fortum. Tallene fra prognosen er lagt til grunn for budsjettering for 2022, men enkelte større poster er justert noe ned for å komme i mål innenfor ramma.

Forsikringer for bygg er økt med 4 %, for maskiner, inventar og løsøre øker den med 2,1 %. Dette utgjør rundt kr 20 000,- ekstra kostnad for TLU.

Artsgruppe 13 Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Geodatasamarbeidet (NØGIS) er lagt inn med samme sum som tidligere da det trekkes inn overskudd fra gjennomførte geovekst-prosjekter (lovpålagte kartleggingsprosjekter).

Vår andel til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen er varslet å øke med kr 35 000,-, dvs. 19 %. Denne store økningen begrunnes i opptrapping etter tidligere underskudd, ekstraordinære kostnader forbundet med oppgradering av landets 110-sentraler samt økte utbetalinger til deltidsansatte gjennom framforhandlet nasjonal særavtale.

Regional klima- og energiplan for Nord-Østerdalskommunene er vedtatt gjennomført. Deltagelse koster oss kr 57 000,- i 2022 og 2023.

Vannområdeforvaltning. Det er ikke tatt stilling til hvordan kommunene i fjellregionen skal forvalte ansvaret for vannområdet. Til nå har fylkeskommunen tatt ansvar for dette arbeidet, og Folldal kommune har betalt kr 12 000,- for dette årlig. Hvis kommunene går sammen og ansetter en prosjektleder i en 50 % stilling til dette vil utgiften øke noe.

Tilskudd til lag og foreninger i forbindelse med drift av div. anlegg (Kroktjønna, scene på torget, Helsestien mv.) ligger i TLU sitt budsjett og justeres iht. KPI og den enkelte avtale.

Stimuleringstilskudd til veterinærer:

I forslaget er det lagt inn kr 100 000,- i tilskudd. Kommunen har mottatt henvendelse fra veterinærene som mener dette bør oppjusteres iht. prisindeks til i størrelsesorden 150.000.

For 2021 får kommunen 100 000,- kr i statlig stimuleringstilskudd, som betyr at ansvaret går i null. Tidligere år har det vært varierende, men det har vært noen år med avslag på stimuleringstilskuddet, og det har vært år med kr 175 – 200 000,- i tilskudd. Hvordan det blir framover er vanskelig å si, men det kan være sannsynlig at Statsforvalteren med vedtaket i 2021 har etablert en praksis, dvs. at vi kan hende kan håpe vi får kr 100 000,- i stimuleringstilskudd også for 2022 og åra framover. Under forutsetning av at staten bidrar med tilskudd også i 2022 vil kommunen bidra med til sammen kr 150 000,- som omsøkt.

Artsgruppe 14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Her ligger våre kostnader i forbindelse med miljøfyrtårnsertifisering, samt tilskudd til privat veg til Kroktjønna/Stormoegga.

Artsgruppe 15 Finanskostnader

Avsetninger til selvkostfond, VARF-områdene (vann/avløp/feiing/renovasjon). Inngår i selvkostregnskapene og gebyrgrunnlaget.

Artsgruppe 16 salgsinntekter

Her ligger leieinntekter, gebyrinntekter mv.

Det foreslås følgende endringer:

<i>Ansvar</i>	<i>Endring</i>	<i>Kommentar</i>
5500 - 5510 Husleie boliger	+ 4,1 %	Endres iht. KPI.
5240 Utleiesatser flerbrukshus mv	+ 4,1 %	Endret etter KPI, avrundes
6200 Vann	- 15 %	Gjennomsnitt, bruk av fond
6250 Avløp	- 10 %	Gjennomsnitt, avsetning til fond
6270 Slamtømming	+ 10,0 %	Avsetning til neg. fond

6300 Feiing/tilsyn	Følger satsene i MHBR IKS (foreslått + 3,0 %)	
6700 Renovasjon	+ 8,6 %	Gjennomsnitt, avsetning til neg. fond. Litt under varslet endring fra FIAS.
Saksbehandling. gebyrer	+ 4,1 %	Endret etter KPI

For VARF-områdene vises det til eget vedlegg for utfyllende kommentarer og selvkostberegninger, herunder antatt gebyrutvikling for neste 4-årsperiode. Blant annet er fastleddet for vann og avløp økt fra 20 til 30 % mens forbruksleddet er redusert tilsvarende. Dette er i tråd med sentrale føringer. Videre henvises det til kommunens gebyrreglement mv. for mer utfyllende beskrivelser om gebyrene.

Artsgruppe 17 Refusjoner

Her er det lagt inn kr 30 000,- tilskudd på blåleddvedprosjektet, med tilsvarende kostnad (tjenestekjøp). Dersom det ikke blir tilskudd, blir det heller ingen tiltak.

Veterinærvakt er lagt inn som før, dette er et nullspill med et lite «overskudd» til kommunen som dekker administrasjon av ordningen.

Det er også for 2021 lagt inn kr 50 000,- i refusjon for drift av Folldal Næringspark, dette for administrasjon av drift og vedlikehold av bygget.

Det ligger også inne refusjon fra Direktoratet for mineralforvaltning for ettersyn og vedlikehold av gruveområdet (nullspill utgifter/refusjon).

Måltall for tjenesteproduksjonen innen rammeområdet

Indikatorer - måltall:

Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater pr. km (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Innlandet
2022	54 000		
2021	54 000		
2020	54 097	105 792	114 941
2019	39 161	88 141	102 315

Folldal ligger som før svært lavt på utgifter til vegvedlikehold, men vi ser klart at utgiftene og behovet øker. Dette gjelder spesielt på vintervedlikehold. Samtidig har det over tid bygd seg opp et større behov for generell opprusting. En ser at det blir svært utfordrende å holde måltallet framover på sikt.

Utgifter til driftsaktiviteter pr. kvadratmeter (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Innlandet
2022	600		
2021	600		

2020	674	532	565
2019	885	624	597

Her ser vi at vi fortsatt ligger over gjennomsnittet, samtidig som vi oppfatter at vi bruker for lite på planlagt vedlikehold. Det kan her ligge statistiske variabler i forhold til hvordan kommunene innrapporterer bl.a. for forbruksmateriell. Samtidig viser det at det må settes fokus på drift og vedlikehold bl.a. gjennom vedlikeholdsplanlegging som vi dessverre ikke har fått på plass som forventet.

Herav energiutgifter pr. kvadratmeter bygg (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Innlandet
2022	90		
2021	90		
2020	92	100	108

Her har det vært endringer i statistikkserien så det er ikke sammenlignbare tall bakover i tid. Folldal har tidligere ligget over snittet på energibruk, mens vi nå ligger litt under. Dette tilskrives effektene av EPC-prosjektet som vi gjennomførte i 2018-19, med garantiperiode og oppfølging av leverandør til 20.08.23.

For byggene som er omfattet i EPC-prosjektet har vi følgende årsforbruk i kWh:

	2018	2019	2020
Folldal skole og flerbrukshus	553 017	484 096	412 856
Folldal barnehage	215 431	159 833	147 160
Folldal bo- og servicesenter	923 397	796 867	763 577
Helsetun (oppvarming fra Nyberg)	85 676	75 180	72 782
Nyberg	268 002	187 447	176 429
Brann/ambulanse	155 736	136 082	131 493

Andel utleid areal, boliger og næringslokaler

	Utleieboliger (25 leil.)	Alders - /omsorgsboliger (49 leil.)	Kontorlokaler* (1245 m2)
2022	90 %	95 %	90 %
2021, pr. nov.	75 %	95 %	90 %
2020	85 %	90 %	80 %

* Omfatter Nyberg, Helsetun og Dalen skule.
Verket skole er *ikke* tatt med her.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

Generelt innenfor TLU sine områder er det aller meste av aktiviteten styrt av kommunens øvrige behov (drift av bygg og infrastruktur) eller lovpålagt (saksbehandling og planlegging). Dersom en skal kutte vesentlig innenfor «daglig drift» må det skje ved at tjenester legges ned (utfasing av bygg) eller tjenestenivå reduseres med påfølgende bemanningsreduksjon.

Som før har det innen TLU sine områder vært satt fokus på bygg som er vedtatt ikke skal påføre kommunen utgifter. Det gjelder Follvang, Dalen skule og Verket skole. Samlet netto utgift på disse er om lag kr 450 000,- pr. år. Det er ikke noe nytt vedrørende disse byggene i forhold til året før, bortsett fra at det har vært et initiativ fra «ROS-Folldal» med tanke på å overta Verket skole som et «Frivillighetens Hus». Dette er et svært positivt initiativ, hva som blir resultatet er foreløpig ikke avklart.

Det er planlagt to større investeringsprosjekter i tida som kommer; utbygging ved bo- og servicesenteret og rehabilitering av bassenget. Bl.a. i den forbindelse må vi samtidig ha søkelys på å investere i framtidsretta teknologi som kan gi oss besparelser på drifta. Det handler om energieffektive bygningsmessige løsninger, styringssystemer, renholdsroboter mv.

Ved gjennomføringen av EPC-prosjektet i 2018-19 ble vi forelagt en lengre liste med mulige tiltak, med ulik inntjenings tid. Om lag halvparten av de foreslåtte tiltak ble gjennomført, dvs. de med kortest inntjenings tid. Senere tids utvikling i energiprisene tilsier at kommunen bør vurdere om det er aktuelt å gjennomføre noen av tiltakene som ikke ble prioritert sist.

10. Interkommunale ordninger

Folldal kommune deltar i flere interkommunale ordninger. Dels er dette snakk om felles nettverk i regionen, dels er det deltagelse i interkommunale selskaper (IKS eller AS) og vertskommunesamarbeid etter Kommunelovens § 20-1. Kommunene i FARTT samarbeidet har en målsetting om ytterligere utvikling av samarbeidene. Det jobbes også med enda bedre definert internkontroll på vertskommunesamarbeidene.

Generelt er målet med samarbeid om tjenesteproduksjon i hovedtrekk bedre ressursutnyttelse og/eller bedre kvalitet på tjenestene. Samarbeidsløsninger kan også velges for å løse rekrutteringsrelaterte problemer og for å drive positiv kommune- og regionutvikling.

I denne tabellen fremgår kostnader som oversendt i virksomhetsplanene til NAV og barnevern. Det er som tidligere omtalt en differanse på 100 000,- på kostnader i forhold til det som er lagt til grunn i forslag til budsjett. Psykolog er fortsatt tatt ned med et halvt årsverk i tabellen.

Ordning/enhet	2021	2022	Utvikling	Prosent
Sentraladministrasjon				
Regionrådet	110000	106000	-4000	-3,6
Revisjon Fjell IKS	388000	384000	-4000	-1,0
Kontrollutvalg Fjell IKS	249800	258300	8500	3,4
Barnevern inkl tiltak i og utenfor hjemmet	1962000	4081000	2119000	108,0
NAV	924000	918000	-6000	-0,6
Krisesenter	124000	126000	2000	1,6
HRO			0	
Legevaktsformidling	315000	313000	-2000	-0,6
Legevakt	576000	564000	-12000	-2,1
Jordmortjeneste	72000	72000	0	0,0

Psykolog	297000	218000	-79000	-26,6
TLU			0	
FIAS	2808702	3079480	270778	9,6
Geodata/NØGIS	400000	400000	0	0,0
Midt Hedmark brann- og redningsvesen	1868383	2224000	355617	19,0
Service og kultur			0	
Abakus AS	260000	260000	0	0,0
FARTT	3718000	3940000	222000	6,0
IKA Opplandene	65000	65000	0	0,0
Teater i Fjellregionen	12000	8000	-4000	-33,3
Anno museum, Nord-Østerdal	39000	38000	-1000	-2,6
Oppvekst			0	
PP tjeneste inkl. logoped	749000	743000	-6000	-0,8
Sum	14937885	17797780	2859895	

11. Driftsstøtte fra kommunen

Flere institusjoner, lag og foreninger søker om driftsstøtte fra kommunen. Vedlagt en oversikt over disse med tildeling for 2021 og foreslått tildeling for 2022 fremkommer.

	2021	2022
Frivilligsentralen	587000	587000
Turlaget	60000	60000
SFG	150000	150000
Turistinfo	55000	55000
Idrettsvaktmester	75000	75000
Lag og foreninger	66000	66000
Priser og stipender	25000	25000

12. Oppsummert noen mulige endringer i driftsbudsjettet.

Tiltak	Kommentar	Mulige økte inntekter	Ikke funnet rom for i budsjettforslaget
Vertskommunesamarbeid Tynset, Barnevern og NAV	Budsjettet ble lagt før vi fikk de endelige tallene.		100 000,-
Sommerjobb for ungdom	Halvering av ressursen som har vært brukt i 2021.		70 000,-
Næringsutvikler	Lønn er i sin helhet tatt fra kraftfond.		300 000,-
Overførsel kirka	Redusert 100 000,- i forhold til omsøkt beløp fra fellesrådet.		100 000,-

Søskenmoderasjon	Ved å bruke nasjonale normer vil man få økt inntekt.	100 000,-	
Stiftelsen Folldal Gruver	Søkt om en økning til 160 000,-		10 000,-
Kostnader samfunnsplan			100 000,-
Ta inn større del av foreslått rammeoverføring etter tilleggsnummer (Støre).		478 000,-	

13. Investeringer

Investering (påkostning) skiller seg fra vedlikehold ved at utgifter til påkostning er av investeringsmessig karakter. I merknadene til regnskapsforskriften § 7 presiserer Kommunal -og Regionaldepartementet at løpende vedlikeholdsutgifter skal utgiftsføres i driftsregnskapet, mens påkostninger skal utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen. Det er grunn til å påpeke at avgrensingen mellom vedlikehold og påkostning kun vedrører varige driftsmidler.

Kommunal regnskapsstandard (KRS) 4 – Foreløpig standard (F) – Avgrensing mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet angir hvilke kriterier som må oppfylles for at en utgift kan klassifiseres som investeringsutgift, herunder skillet mellom vedlikehold og påkostning. Skillet mellom påkostning og vedlikehold bygger på definisjonene av vedlikeholdskostnader og utviklingskostnader i Norsk Standard (NS 3454) Livssyklus-kostnader for byggverk. Utgifter som ikke kan klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som vedlikehold (driftsutgift). Praktiseringen av skillet mellom påkostning og vedlikehold, vil til en viss utstrekning måtte baseres på faglig skjønn i det enkelte tilfellet. Dette skjønnnet må utøves innenfor de rammer av lov, forskrift og denne standarden.

Kravet til at en anskaffelse kan defineres som en investering er at det har en verdi over kr 100 000,- og en økonomisk levetid på mer enn tre år.

Med administrasjonens forslag til prioriteringer. **Tallene er eks. mva.**

Folldal Barnehage			
Møbler personalrom	100 000	2022	Barnehagen bruker møbler som har gått i «arv» over flere tiår, stort behov for utskifting
Folldal Flerbrukshus			
Renovering svømmehall og garderober	4 700 000	2022	Opprinnelig prosjekt avlyst i k-sak 7/21. Lagt til grunn antatt kostnad for redusert prosjekt, dvs. garderober utgår. Beløpet her er antatt kostnad utover vedtak i budsjett -21 (11,8 mnok)
Spillemidler	500 000	2022	Tilskudd spillemidler reduseres med 500' ift. tidligere da garderobene utgår. Framstilles derfor som en kostnad her
Ombygging resepsjon/møterom skole	100 000	2022	Besøkende til møter må i dag gå gjennom personalavdelingen, samt at møterom er svært eksponert for innsyn.
Idrettshall, bygging spillemidler			Legges utenfor 4-årsperioden, må nedprioriteres nå pga. øvrige tunge investeringer (basseng og FBSS)
FBSS			
Ombygging / tilbygg	118 700 000	2022-23	Jamfør egen sak
Tilskudd Husbanken	-47 700 000	2023	Jamfør egen sak
Nettbrett og mobiltelefon	200 000	2022	Investeringer som en del av velferdsteknologisatsingen. Foreslås i 2022, koordineres med byggeprosjektet.
Velferdsteknologi	7 795 000	2022-23	Jamfør tilbud. Omfatter bl.a. vandrealarmsystem, posisjoneringssystem, tilstedemarkering, alarmsystem og adgangskontroll for nytt og eksisterende bygg
Pensjonistboliger			
Garasjebygg / carport	400 000	2024	Med plass for 4-5 biler. ESA sak 17/179. Foreslås forskjøvet til 2024, bl.a. for å koordinere med FBSS-prosjektet.
Vannverk			
Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2022-2025	Videreført etter saneringsplan, 550' årlig
Utvidelse Dalholen boligfelt	220 000	2023	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter. Foreslås forskjøvet til 2023.
Utvidelse Grimsbu boligfelt	200 000	2023	Samme som foregående
Kloakker			
Forlengelse avløpsledning Krokhaug	3 000 000	2024	Se k-sak 30/15. Evt. videreføring fra Fløtten til Borkhus/Brandsnes. Foreslår å forskyve til 2024.
Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2022-2025	Se kommentar for tilsvarende punkt under vannverk. Overvannsnett kommer også inn her.

Utvidelse Dalholen boligfelt	720 000	2023	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter. Omfatter bl.a. en mindre pumpestasjon. Foreslås forskjøvet til 2023.
Kommunale veger			
Utvidelse Dalholen boligfelt	120 000	2023	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter. Foreslås forskjøvet til 2023.
Utvidelse Grimsbu boligfelt	80 000	2023	Samme som over

15. Finansielle måltall og gjeldsutvikling i økonomiplanperioden

Økonomiplanen vil ha følgende måloppnåelse i forhold til finansielle måltall

	Finansielle måltall			
	2022	2023	2024	2025
Netto driftsresultat				
måltall 1,75	1,75	1,24	0,30	0,80
Disposisjonsfond	13 947 000	14 550 000	15 000 000	16 000 000
Akk premieavvik	18 441 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000
Avvik	- 4 494 000	- 3 450 000	- 3 000 000	- 2 000 000
Avsetning til disp fond av rammer enheter				
Måltall 2,5	2,60	1,80	0,40	1,25

	Gjeldsutvikling				
Tall i 1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025
01.jan	121 790	124 530	205 675	198 435	192 515

Nye lån	10 600	89 005	1 210	4 500	1 100
Avdrag	7 860	7 860	8 450	10 420	10 620
31.des	124 530	205 675	198 435	192 515	182 995
Driftsinntekter	161 780	168 911	168 481	169 024	168 594
Gjeld % driftsinntekter	76,97	121,77	117,78	113,90	108,54

16. Økonomiplan drift.

Tiltakene i første år av økonomiplanen er omtalt under enhetenes budsjett. Enhetene omtaler også økonomiplan i 2023 – 2025.

Tall i 1000 kr

Endring fra vedtatt budsjett 2022

Budsjett 2022/Økoplan 2022-2025		2023	2024	2025
Sentraladministrasjon				
	Sommerjobb ungdom		-70	
	Lærling		-150	
	Reduksjon i antall politikere		-60	
Oppvekst				
Barnehage	Reduksjon stillinger	-300		
	Redusert foreldrebetaling	100	30	30
Skole	Reduksjon stillinger	-500	-750	-500
	Reduksjon inntekter SFO	30	30	
	Refusjoner	-100		
Kulturskole	Reduksjon stillinger	-55		
	Reduksjon inntekter			
HRO				
	Redusert stillinger		-500	-150
	Ny turnus		-700	-600

	Langtidsopphold		-404	
	Betaling hjemmetjenester		-23	
TLU				
	Regional klima- og energiplan		-57	
	Stillinger			-500
	Drift og vedlikehold FBSS		1000	
	Husleie omsorgsboliger		-576	
Service og kultur	Redusert bemanning		-250	

Samlet reduksjon av drift i økonomiplanperioden er kr 5 025 000,-